

DZIŚ W NUMERZE:

Piotrowice mają perspektywy **str. 3**

Pięć lat przyjaźni **str. 4**

POP-ART – nie tylko o sztuce **str. 5**

Bitwa o Werk Arenę **str. 8**

SOBOTA
7 LIPCA 2007
NR 77
ROCZNIK LXII
CENA 6 Kč

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

O SPRAWIE DISKUTOWANO W MINISTERSTWIE

Szkoły samodzielne

TRZYNIEC/PRAGA (hs) – Chociaż wakacje w pełni, temat szkoły na Tarasie pozostaje nadal aktualny. W poniedziałek odbyło się oficjalne spotkanie wiceprezesa Kongresu Polaków, Tadeusza Wantuły, z ministrem szkolnictwa RC, Daną Kuchtową.

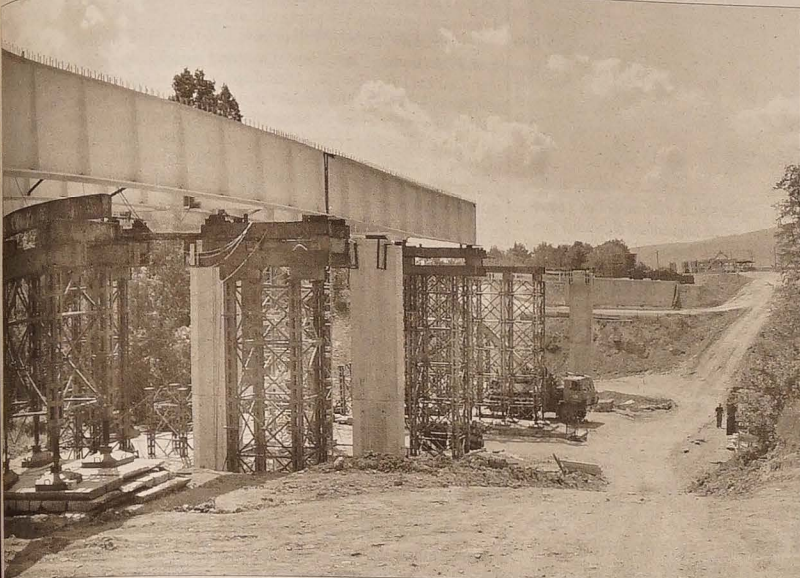
W posiedzeniu uczestniczył również JUDr Petr Topinka z kancelarii adwokackiej, która wypracowała dla Kongresu Polaków niezależną opinię prawną dotyczącą optymalizacji polskiego szkolnictwa w Trzyńcu, oraz przedstawiciele działu prawnego ministerstwa. Dyskutowano o sytuacji, w jakiej obecnie znajduje się szkoła.

– Ministerstwo zapewniło nas, że jego stanowisko w sprawie szkoły się nie zmienia – poinformował redakcję T. Wantuła. – Minister przyjęła zaproszenie na nasz teren. Termin wizyty zostanie ustalony w późniejszym terminie.

Minister została poinformowana o perspektywach szkoły. Według zapewnień rodziców, biorąc pod uwagę liczbę dzieci w przedszkolu, za rok do pierwszej klasy mogłoby być zapisanych 13 dzieci. W następnych latach liczba ta nie powinna się zmniejszać. Omawiano również poprawki, jakie wprowadzono na ostatnim posiedzeniu rady miejskiej. Ustalono, że uchwała w obecnym brzmieniu jest

nieprecyzyjna. T. Wantuła zadeklarował gotowość Kongresu Polaków do prowadzenia rozmów z miastem. Obiecał równocześnie, że nie będzie dochodziło do prowokowania sporów.

Na ostatnim posiedzeniu rady miejskiej burmistrz Věra Palkovská zapewniła radnych, że poprawki są tylko zabiegami formalnymi. Tymczasem Stanislava Šmídová, pełniąca obowiązki kierownika wydziału szkolnictwa Urzędu Wojewódzkiego w Ostrawie, potwierdziła, że miasto wycofało wniosek o usunięcie szkoły na Tarasie z rejestru szkół i placówek szkolnych. Powodem jest właśnie zmiana brzmienia uchwał. W zmienionych uchwałach pojawił się bowiem zapis mówiący o tym, że optymalizacja szkół rozpocznie się 1 września 2007. Według pierwotnej wersji szkoła na Tarasie od września powinna była przejść pod dyktando szkoły przy ul. Dworcowej. W obecnej sytuacji we wrześniu rok szkolny rozpoczną w Trzyńcu obie polskie szkoły z samodzielnymi dyrekcjami.

Most, po którym już w sierpniu powędzie ruch kołowy nad Jasynińskim Potokiem na budowanej obwodnicy Jablonkova 1/11 został przeznaczonej na plac budowy, gdzie czekają prace montażowe i betoniarskie. Most wykonały Zakłady Maszynowe w Trzyńcu – siedziba firmy Hutny Trzinec.

Pomoże premier M. Topolánek?

REGON (mro) – Przedsiębiorcy zrzeszeni w Wojewódzkiej Izbie Gospodarczej wspólnie z władzami Trzyńca, Trzyniec i Stowarzyszeniem ds. Rozwoju Województwa Morawsko-Sląskiego zwrócili się do premiera M. Topolánka z prośbą o jego osobiste zaangażowanie się w przywrócenie budowy drogi I/11 (Trzazowice – Niebory – Oldrzychowice

– Bystrzyca – Mosty k. Jablonkova) wiodącej na Słowację.

– Przez powstanie strefy przemysłowej w Noszowicach i budowę zakładów „Hyundai” dojdzie do pogorszenia i tak już krytycznej sytuacji w ruchu kołowym w gminach i miastach regionu, co pociągnie za sobą wzrost wypadkowości, zanieczyszczenia powietrza i problemy logistyczne najwa-

niejszych podmiotów gospodarczych, co może wpłynąć na utratę przez nie konkurencyjności – napisał w liście przekazanym premierowi dyrektor generalny Stowarzyszenia ds. Rozwoju Województwa Morawsko-Sląskiego, Miroslav Fabian.

Przedsiębiorcy proponują 3 warianty rozwiązania. Pierwszy: by budowę przeprowadziło państwo (ale, jak zaznaczają, droga ta nie jest ujęta w sieci dróg europejskich TEN i nie jest priorytetowa z punktu widzenia funduszy unijnych). Drugi – budowę można powierzyć prywatnemu przedsiębiorcy (jednakże obowiązujące przepisy prawne nie dopuszczają takiego rozwiązania). Trzeci wreszcie, preferowany przez przedsiębiorców regionalnych, by przygotowanie budowy, wykupienie gruntów i roboty przeprowadziło stowarzyszenie podmiotów gospodarczych (m.in. województwa, organizacji dotowanych zajmujących się rozwojem przedsiębiorczości, gmin i miast, znaczących fabryk jak np. Huta Trzinec) w współpracy z Ministerstwem Transportu. Na drodze realizacji tego wariantu – zdaniem Stowarzyszenia – nie ma przeszkód, a można w nim liczyć na oddanie do użytku drogi w roku 2011. M. Fabian ocenia wstępne koszty I fazy przygotowania budowy na 600 mln koron.

Woda

W tych dniach mija 10 lat od powodzi, która w lipcu 1997 r. nawiedziła Morawy, a także część Śląska. Kilku mieszkańców naszego regionu podzieliło się z nami swymi wspomnieniami z tamtych dni.

Edward Brzeźniak, Szonchel: Na początku odczuła powódź bardzo silnie. Mielismy w mieszkaniu podłogę 97 cm wody, a to mamy bez fundamentów metr nad ziemią. Były kłody, materace, wszystko w wodzie. Ludzie z okolicznych domów mieli nawet 1,60–1,80 m wody w mieszkaniach. Najpierw przez dach woda utrzymywała się na dachu około 7 cm, lecz gdy zaczęto spuszczać wodę z zapory Szańca, woda poziom podniósł się. Uciekali w nocy przez okno, zabrali nas z sobą strażacy, którzy tutaj użyli łodzi. Byłem w pizamie, w kapiach, pamiętam tylko dowód osobisty. Od tego czasu, gdy przez dłuższy czas pada, czuję lęk, depresję. Jesteśmy z żoną, że zapory są dla nas dużym zagrożeniem. A wracając do okresu

po powodzi, chciałbym podziękować pani Otylii Tobole, która organizowała pomoc dla powodziarzy w ramach PZKO.

Marta Waluszczak, Szonchel: Powódź była straszna, jeszcze teraz trudno mi o tym mówić. Mielismy w domu 1,65 m wody, wszystko zostało więc zniszczone. Zostaliśmy jednak w domu, przeniesiliśmy się z mężem, mamą i naszym pieskiem na piętro. Chyba przez pięć dni byliśmy na górze, syn, który jeździł ze strażakami, przywoził nam prowiant. Po powodzi zostały nam gołe, zamknięte ściany. Szwagierka pomagała nam wtedy, byśmy sobie jakoś poradzili. Gdyby jeszcze raz miała przyjść powódź, już bym tu nie mogła mieszkać...

ciąg dalszy na str. 2

WSPÓŁPRACA CZESKIEJ I POLSKIEJ POLICJI W AKCJI »WNUCZEK-VNUK«

Trzej funkcjonariusze śląskiej policji, wspólnie z sześcioma kolegami z Pragi i Ostrawy pracujący w 11-osobowym zespole pod kierunkiem mjr. Jaroslava Košičana z Północnomorawskiej Dyrekcji Policji RC, w miniony czwartek zostali uhonorowani przez ministra spraw wewnętrznych RC, Ivana Langra, tytułem „Policjny Zespół Roku 2006”.

Efektem współpracy policjantów z obu krajów w sprawie pod kryptonimem „Wnuczek-Vnuk” było rozbiście grupy przestępczej, wydłużającej od starszych osób pieniądze. Szajka działała głównie w Czechach, ale także w Polsce i innych krajach Europy. Przestępcy podawali się za krewnych ofiar by uzyskać zaufanie. Akcja należała do największych ubiegłorocznych policyjnych śledztw w RC. Łącznie zatrzymano w niej 39 osób, podejrzanych o dokonanie 358 przestępstw i wyłudzenie od swoich ofiar ok. 10 mln koron.

Nagrodzeni przez czeską policję polscy funkcjonariusze pracują w wydziale do walki z przestę-

pczością przeciwko mieniu Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach. Na uroczystą galę do Pragi na Żofin pojechał szef wydziału, podinsp. Jerzy Stopa oraz jego dwaj podwładni: st. asp. Jan Jastrzab i st. asp. Mieczysław Szywacz.

Pomogli seniorom

– Komisja przyznająca nagrody uznała śledztwo, w którym braliśmy udział, za największą w 2006 roku sprawę, jeśli chodzi o działalność grupy operacyjno-śledczej (...). Z Czechami współpracujemy bardzo dobrze, to rasowi policjanci. Współpracujemy z nimi na co dzień, szczególnie z jednostkami przygranicznymi w Ostrawie czy Bohuminie – powiedział podinsp. Stopa. Polsko-czeska akcja „Wnuczek – Vnuk” w decydującą fazę wkroczyła wiosną ubiegłego roku. Dzięki dobrej współpracy w marcu śląscy policjanci

zatrzymali w Toruniu szefa grupy – 25-latkę narodowości romskiej, legitymującą się podwójnym, polskim i amerykańskim obywatelstwem. Dzięki elokwencji i znajomości kilku języków, wyłudzał pieniądze metodą „na wnuczka” w kilku krajach Europy.

Oszust z Polski dzwonił do starszych osób w Czechach i podając się za członka rodziny – zazwyczaj wnuczka – prosił o pilną pożyczkę np. na zakup samochodu po atrakcyjnej cenie. Po uzgodnieniu pożyczki, pieniądze odbierał w Czechach rzekomo znajomy lub właściciel auta. Oprócz 25-latką w tej sprawie polscy policjanci zatrzymali jeszcze cztery inne osoby. Zatrzymani w Toruniu mężczyzna był poszukiwany za podobne przestępstwa przez polski oraz belgijski wymiar sprawiedliwości, który wydał wobec niego Europejski Nakaz Aresztowania. W Belgii 25-latek był już skazany na cztery lata więzienia za tego typu oszustwa. Teraz grozi mu 10 lat więzienia.

Opł. (mro)

Prognoza

SOBOTA – Zachmurzenie umiarkowane z lokalnymi opadami deszczu. Temperatura w nocy od 13 do 9 st., w dzień od 19 do 23 st. C. Wiatr zach. 5-9 m/s.

NEDELJA, PONIEDZIAŁEK – Zachmurzenie umiarkowane, miejscami deszcz. Temperatura w nocy 13 do 9 st., w dzień od 18 do 24 st. C. Wiatr zach. 2-6

GAZETA POLAKÓW W REPUBLICE CZESKIEJ

07077

11212422065

Urodaków

„Powiat cieszyński dołączył do śląskiej elity. Niestety, tym razem nie jest to powód do dumy, gdyż owa »elita« to po prostu tzw. strefa C zanieczyszczenia atmosfery. Po badaniach dokonanych w roku ubiegłym okazało się, że Cieszyńskie należy do tych regionów woj. śląskiego, w których zanieczyszczenie powietrza jest największe. Obok nas jest w tym klubie aglomeracja katowicka, Częstochowa i Bielsko-Biała. Co gorsza, nie bardzo wiadomo, co z tym fantem zrobić, skoro najbardziej trują nie kominy zakładów przemysłowych, a rury wdechowe samochodów, no i oczywiście gospodarstwa domowe. W tym ostatnim przypadku pomocny może się okazać program ograniczania tzw. niskiej emisji zanieczyszczeń, ale nie we wszystkich gminach jest on wdrażany w zadowalającym tempie» – czytamy we wczorajszym „Głosie Ziemi Cieszyńskiej”.

Od wielu lat mieszkańcom Cisownicy spędza sen z powiek stan drogi biegnącej przez ich wieś. Nie to, że jest ona dziurawa – dziury można przecież stosunkowo tanim kosztem załatwić. Ale droga w Cisownicy ma „genetyczne” wady: jest kręta i miejscami bardzo wąska. Choć nosi nazwę traktu powiatowego, zdecydowanie na to nie zasługuje. Nie tylko dlatego, że szerokość jezdni to niekiedy zaledwie... 2,8 metra. Także dlatego, że powiat nie wykazał jak dotąd dostatecznego zainteresowania bezpieczeństwem osób korzystających z drogi, której jest administratorem.

Czy pani burmistrz Skoczowa należy się podwyżka uposażenia? Oto pytanie, które w czasie sesji Rady Miejskiej zaważało wyobraźnię rajców. Zwolennicy podniesienia pensji argumentowali, że chodzi przecież tylko o wyrównanie poborów w stosunku do tego, co dostawał poprzedni szef skoczowskiego ratusza. Z kolei radni, którzy byli za tym, by wziąć pod lupę wynagrodzenie pani burmistrz, mówili, że chcą tylko wiedzieć, kto przygotował projekt uchwały w sprawie podwyżki. Sama pani burmistrz oświadczyła patetycznie, że pieniędzy ma dość i wzrost pensji wcale jej nie uszczęśliwi, a gdy już zmianę wynagrodzenia przegłosowano, zapewniła, że część dodatkowych pieniędzy przeznaczy na stypendium dla wybitnie uzdolnionego ucznia z gminy Skoczów.

Choć organizatorzy Festiwalu Silesia Folk & Country „na dobry początek” obcieli sobie krawaty, a na scenie ustronńskiego amfiteatru wystąpił boso Wojciech Cejrowski, początek wcale dobry nie był: przygotowana w Ustroniu po raz pierwszy impreza cieszyła się bardzo umiarkowanym zainteresowaniem publiczności, chłodem wiało i na widowni, i na scenie. Czy w przyszłym roku uda się pozyskać bardziej ciepłe uczucia ustroników dla festiwalu o takiej akurat formule?

Bielscy policjanci ostrzegają przed oszustami, którzy próbują wyłudzić pieniądze od właścicieli firm. Złodzieje kontaktują się z księgową lub sekretarką i mówią, że wysyłają na adres mailowy firmy polecenie przelania pieniędzy za zakup komputerów przenośnych. Dodają, że transakcja została już potwierdzona przez właściciela czy prezesa firmy. – W dwóch przypadkach pracownicy czechowickiej i bielskiej firmy wykazali się rozwagą i przed wpłatą kwoty rozmawiali z przełożonym. Mniej szczęścia miał pracownik firmy z Czechowic-Dziedzic, który na konto podane przez oszustów przełał 10 tys. zł – mówi Elwira Jurasz, rzeczniczka prasowa policji w Bielsku-Białej. **Opr. (kor)**

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Dokładnie dzisiaj mija 10 lat od chwili, gdy Bogum in i region Śląska i Moraw ogarnęły powódź. Aby tamte tragiczne chwile utrwalić dla potomnych, ratusz bogumiński organizuje fotograficzną wystawę, którą będzie można od połowy lipca zwiedzać w urzędzie miasta. Złoży się na nią ok. 80 fotografii, o których wypożyczenie ojcowie miasta, również za pośrednictwem naszej gazety, zwracają się do mieszkańców zatopionych wtedy terenów. Chętni mogą się zgłaszać pod nr. tel. 596 092 202. Na zdjęciu: Zalany wodą Rynek T. G. Masaryka. (mro)

Zajęcia dla przyszłych mam

TRZYNIEC (wak) – Działająca od kilku lat przy Szpitalu Trzynieckim szkoła rodzenia przygotowuje do porodu zarówno kobiety, jak i mężczyzn, którzy chcą aktywnie uczestniczyć w porodzie rodzinnym. Podczas prowadzonych zajęć uczestniczki kursu otrzymują informacje na temat przebiegu ciąży, porodu i pólgu oraz poznają różne sposoby radzenia sobie z trudnościami.

Doświadczone w tym zakresie położne starają się odwrócić ich uwagę od lęku przed bólem i nauczyć pozytywnego nastawienia do czekających przeżyć. Przygotowują kobiety tak, aby mogły rodzic w sposób jak najbardziej satysfakcjonujący i nie naruszający ich godności, same lub z bliską osobą, panując nad emocjami. Podstawowym elementem pogadank jest również informowanie o sposobach

przyjęcia do szpitala, co należy zabrać ze sobą na okres pobytu, o wypisach i prawach pacjenta.

– Szczególną uwagę poświęcamy ćwiczeniom ciężarnych pań, w tym od niedawna, zajęciom na basenie – informuje siostra oddziałowa, Ivona Kujawa. – Dotychczas odbywały się one na oddziale rehabilitacyjnym szpitala, obecnie na basenie obiektu sportowego „Stars”. Ćwiczenia relaksujące w wodzie, które trwają godzinę, uczą m.in. jak świadomie rozluźnić swoje ciało i jak efektywnie odpoczywać. Umiejętność odprężenia ma duże znaczenie podczas całej ciąży, ale przede wszystkim w czasie porodu. Panie biorące udział w tych zajęciach także po porodzie łatwiej wracają do formy.

Blizszych informacji nt. szkoły rodzenia można zasięgnąć pod nr. tel. 558 309 267.

Jest plan rozwoju sieci socjalnej

OSTRAWA (mro) – Rada województwa na wtorkowym posiedzeniu przyjęła plan rozwoju sieci służb socjalnych w województwie. Jego podstawą jest analiza obecnych służb w połączeniu z prognozami socjalno-demograficznymi województwa. Plan tworzone w współpracy z przedstawicielami gmin, usługodawców i korzystających z usług. Co do jego zasadności wypowiedzieli się 47 kierowników instytucji zabezpieczających usługi socjalne.

– Moim zdaniem plan umożliwi, by wszystkich wojewódzkich usługodawców w tym zakresie traktowano równo. Jestem przekonany, że w przyszłych miesiącach system zostanie nastawiony w taki sposób, by żadna dziedzina służb socjalnych nie była pominięta – powiedział Tadeusz Hlawiczka, dyrektor Służb Socjalnych Miasta Trzyniec.

Plan przewiduje trzy etapy. W pierwszym, stwierdzającym obecny stan, chodzi o stabilizację finansową instytucji pomocy społecznej, w drugim – o rozbudowę (np. o brakujące jednostki opieki nad alkoholikami czy osobami psychicznie chorymi), w trzecim będzie utworzona sieć,

w której utrzymaniu województwo i poszczególne gminy będą partycypować w zabezpieczeniu służb socjalnych wg statystycznego znaczenia grupy docelowej.

– Dzięki akceptacji tego planu mamy obecnie określone kryteria finansowania służb socjalnych. Te usługi, które będą wysokiej jakości i potrzebne, będą miały zagwarantowane finansowanie – podsumował zajmujący się tą sprawą wicehetman Petr Adamec.

Plan stworzenia tej sieci wzbudził także opinie w kręgach pracowników socjalnych. Te wskazują, że zapewnienie pomocy wszystkim potrzebującym jest rzeczą niewykonalną, nawet przy najlepszej sieci. Podkreślają, że wraz z decyzją parlamentu o przyznaniu korzystającym z opieki socjalnej pewnych kwot (w zależności od stopnia niepełnosprawności) kwestia zapewnienia opieki została przerzucona na ludzi jej wymagających.

Potwierdzeniem tego rozwoju sytuacji – „umywnia przez państwo rąk od opieki socjalnej” – jest dodatkowe przerzucanie podziału środków na opiekę socjalną na organy samorządowe.

Piekawostki

Żona bez karty

Żona prezydenta Francji Nicolasa Sarkozy'ego, Cecilia, zwróciła „prezydencką” kartę kredytową. Cecilia Sarkozy otrzymała kartę kredytową w maju. Mogła nią regulować oficjalne wydatki wkrótce po tym, gdy jej mąż został prezydentem. Rzecznik rządu Laurent Wauquiez powiedział, że pani Sarkozy użyła karty dwukrotnie, na dwa obiady w restauracji, które kosztowały 410 euro. Postanowiła zwrócić kartę, by uniknąć wywołania jakichkolwiek kontrowersji. Tygodnik satyryczny „Le Canard Enchaîné” skrytykował w ubiegłym tygodniu to, że wydatki Cecilii Sarkozy są pokrywane przez państwo, a pewien polityk-socjalista orzekł, że nie zajmuje ona oficjalnego stanowiska, które uzasadniałoby posiadanie przez nią takiej karty kredytowej. Premier Francois Fillon skrytykował zarzuty pod adresem pani Sarkozy, nazywając je

insynuacjami i złośliwą małostkowością. Żony poprzednich prezydentów miały oficjalne karty kredytowe.

Nuda w pracy

Kilkudziesięciu kenijskich urzędników rządowych skarży się na nudę w pracy i prosi prezydenta Mwai Kibaki o znalezienie im odpowiednich zajęć. Objęciem władzę w 2002 roku prezydent Kibaki obiecywał zredukowanie liczby posad rządowych, jednak w wyniku negocjacji koalicyjnych musieli zatrudnić więcej urzędników, w związku z czym pensje nujących się wice ministrów kosztują podatników około 9 milionów dolarów rocznie. Zdesperowani wice ministrowie zaapelowali do prezydenta o powierzenie im prawdziwych obowiązków, bowiem na razie większość z nich zajmuje się wyłącznie przeglądaniem prasy oraz zastępowaniem ministrów na rozmaitych uroczystościach i spotkaniach.

Moim z daniem

DANUTA CIELIŃSKA

Państwowy prezent

Za nami dwa przyjemne dni świąteczne. Decyzję naszych ustawodawców, by do kalendarza dni wolnych od pracy wpisać właśnie te dwa po sobie idące święta, można po latach uznać za bardzo trafną. Wystarczy wziąć trzy dni urlopu i od razu ma człowiek wolny cały tydzień. I to w tak dogodnym terminie, jak początek wakacji.

Inna sprawa, czy obywatele święta te faktycznie w jakiś sposób obchodzą. Piąty lipiec, i owsem – popularne są odpusty ku czci św. Cyryla i Metodego, uroczystości dużego zasięgu odbywają się na Welehradzie. Ale święto Jana Husa? Choć wiekszość Czechów uważa go za wybitną postać historii narodowej, to jednak w rzeczywistości upamiętniające rocznicę jego śmierci nie są rozpowszechnione. Podobnie jest z innymi świętami państwowymi. Ile osób bierze czynny udział w obchodach rocznicy powstania państwa czeskosłowackiego lub dnia studentów o wolność i demokrację?

Czy święta państwowe mają wobec tego w ogóle sens, skoro obchodzą je tylko przez nieduży odsetek mieszkańców? Oczywiście, wszyscy cieszą się, że święta są, bo kto by narzekał, że ma dodatkowy dzień wolny od pracy, ale chyba nie to było głównym powodem ich wprowadzenia?

Mimo wszystko, chyba jednak sens mają. Większość ludzi wykończonych do wypoczynku, wycieczek, spotkań ze znajomymi. Duża część, co prawda, również do nadrobienia zaległości w pracach domowych czy ogrodowych, które w dni powszednie nie starcza czasu. Ale to sprawa każdego, na czyje wolny poświeci. W każdym razie święta państwowe jest świętem wszystkim obywateli i wolny dzień jest dla nich prezentem z tej okazji. A co z tym prezentem zrobić, to już ich sprawa. Ważne, że prezent otrzymali.

chlupova@globus

Sonda

Dokończenie ze str. 1

Zbyszek Mencner, Piotrowice Zawada: Mieszkamy zaraz koło Piotrowki, woda podchodzi do domu nawet ze trzy razy w roku, jesteśmy więc już przyzwyczajeni. W 1997 r. mieliśmy zatopioną piwnicę, podwórwo, ogród, brakowało jakieś 20 cm, jeden schodek, by woda weszła do domu. Podnosiła się na szczęście powoli, więc mieliśmy czas się przygotować. Dla nas gorsza była powódź w 2005 r., która przyszła nagle, w ciągu pięciu minut, jak tsunami. Teraz wiążemy nadzieje

z walami przeciwpowodziowymi, które tu powstały.

Tania Heczko, Bogum in: W naszym mieszkaniu nie mieliśmy zalania w korytarzu na parterze wcale, w piwnicy natomiast woda weszła do domu. W 1997 r. mieliśmy zatopioną piwnicę, podwórwo, ogród, brakowało jakieś 20 cm, jeden schodek, by woda weszła do domu. Podnosiła się na szczęście powoli, więc mieliśmy czas się przygotować. Dla nas gorsza była powódź w 2005 r., która przyszła nagle, w ciągu pięciu minut, jak tsunami. Teraz wiążemy nadzieje

z walami przeciwpowodziowymi, które tu powstały.

Bohuslava Klapuchová, Karwin: Tuż przed powodzią urodził się mój córka. Gdy woda zaczęła się podnosić, a szpital w Ostrawie, gdzie byłam, miał coraz większe zagrożenie z zapotrzebowaniem, wypisałam się wcześniej do domu. Nie było to jedzenie. My, matki, otrzymujemy tylko po dwie kromki chleba na tydzień na dobę, ciepłych potraw ogólnie nam nie dawano. Pamiętam drogę z Ostrawy do Karwin, nam samochodem prawie nie było. Mąż kluczył, gdzieś się zawracając, gdy natknęliśmy się na miejsca zalane wodą. Gdy woda przejeżdżała przez nasz dom, Olza, woda strasznie huknęła pod mostem. Niedługo potem umknęła.

Kości jak kości

Wieśniacy w środkowych Chinach, którzy wykopali tonę kości dinozaurów, gotowali z nich zupę albo po starciu na proszek sprzedawali je jako tradycyjny środek leczniczy, wierząc, że są to mające właściwości lecznicze kości latających smoków. Aż do ubiegłego roku skamieniałości dinozaurów sprzedawano w prowincji Henan, położonej nad Żółtą Rzeką, jako „kości smoków”. Kosztowały 4 juany (0,5 dolara) za kilogram. Poinformował o tym w śróde chiński paleontolog Dong Zhiming z Instytutu Paleontologii Kregowców i Paleontologii Chińskiej Akademii Nauk. Kiedy wieśniacy dokonali odkrycia, przekazali do badań 200 kilogramów kości. Bogate w wapno kości były czasem gotowane z innymi składnikami w charakterze środka wzmacniającego dla dzieci cierpiących na kurczę w nogach czy zawroty głowy.

Za głośno rzycała

Krowa Wally muczy za głębię problem na tyle poważny, że było wysłać na nią policjanta. Właścicielka krowy zostawiła ją na zakłócenie spokoju. Krowa nieje w stonowej kartoteczce, co widać w lokalnym telewizyjnym programie. Jej właścicielka usłyszała, że jej 1000 dolarów kary lub 90 dni w więzieniu, bo jej krowa muczy.

Bez słoni

Tajowie mogą protestować przeciw rządowi. Pod warunkiem, że rządowi słoni. Według władz tajwańskich powodują gigantyczne kości, które Adisorn Nonst, komendant policji w Bangkoku, twierdzi, że należą do kwiatniowych manifestacji. Kilka tysięcy osób i dziesiątki kawalkowice sparalizowały ruchy landii.

PETR TROJEK, WÓJT GMINY PIOTROWICE: Piotrowice mają perspektywy

Wiosna Piotrowice, składająca się z czterech części: Piotrowic, Markłowic Dolnych, Zawady i Piersnej, ma nieco ponad 4 tys. mieszkańców i leży w ustronnym miejscu tuż nad granicą z Polską nad trzema tokami wodnymi - Sotkówką, Piotrówką oraz Olzą. Zimą jest z plenerów plastycznych, z festynów transgranicznych organizowanych wspólnie z Godowem, malowniczych stawów i mistrzostw w motokrosie, a przede wszystkim ze stacji kolejowej przez wiele lat kojarzącej się Polakom, Zaoziakiom i Czechom z przekraczaniem granicy. Wkrótce linii kolejowej przybędzie konkurencja - niedaleka autostrada D 47.

Choć wiosną to bardzo dobra rzecz. Będziemy mieć połączenia na polską i czeską stronę, a i dalej to spowodowało odpyływanie się przemieszczania się ruchu turystycznego z gminy, czy mówiąc inaczej - ruchu transgranicznego. Wiosną w Piotrowicach przejdzie granicę z gminą Markłowice Dolne i Zawadę. Tu w tym celu uradowano kontakty przygraniczne z Godowem, z Zebrzydowicami i do daleka rzadko do nas zabierają. A przez granicę rzeczywiście jedziemy - czy to po zakupy, czy za interesami. Codziennie granicę przekracza sporo górników z Polski: z gminy Markłowice. Siedmiuset z nich zamieszkuje w piotrowickim domu Robotniczym za pomocą telefonów firmy „PolAlpex”. Myślę, że nawet jeśli przybędzie do nas więcej dróg autostradowych, to ten ruch się nie zmieni - zostanie na tym samym poziomie.

Dlaczego Piotrowice nie mają swojego centrum?

Piotrowice powstały przed 55 laty poprzez administracyjne połączenie samodzielnych wiosek. Historycznego centrum zatem nigdy tu nie było. Centrum jest jednak ośrodkiem życia gminy, a więc przed dwoma laty rozpoczęliśmy negocjacje z Wyższą Szkołą Techniczną w Brnie - z wydziałem architektury. Studenci w ramach prac seminaryjnych sporządzili projekty zagospodarowania centrum - czyli części po byłym gospodarstwie rolnym położonej koło ośrodka zdrowia. Powstało 6 pięknych koncepcji, ale jak na razie są one na papierze (do podziwiania na ścianach klatki schodowej urzędu gminnego - red). Napotykałyśmy bowiem na kwestię finansowania tej inwestycji. Ważne, że zrobiliśmy pierwszy krok. Wierzę, że w ciągu dziesięciu lat gmina doczeka się centrum z prawdziwego zdarzenia.

Rozwoju Regionalnego na rozbudowę lokalnej infrastruktury. Szacujemy, że koło dworca mogłoby znaleźć lokalizację 50-60 nowych domków.

W nawązaniu do tematu budownictwa rodzinnego - wiadomo, że nie tylko Piotrowka w czasie ulewnych deszczy jest nieobliczalna. Jakże są działania przeciwpowodziowe w gminie?

Od 13 lat, czyli od kiedy piastuję tę funkcję, staram się wprowadzić systemy przeciwpowodziowe. Nareszcie po tylu latach udało mi się z „Dorzeczem Odry” znaleźć wspólny język. Przygotowuje ono projekt na wały przeciwpowodziowe koło Piotrowki w dwóch etapach - pierwszej piotrowickiej, drugiej zawadzkiej. Obecnie koszty tej inwestycji szacowane są na 30-40 mln koron. Piotrowicka część teraz oczekuje na wydanie decyzji o lokalizacji. Rozpoczęcie robót ziemnych - budowy wysokich na 1-1,5 metra wałów przeciwpowodziowych planowane jest do końca tego roku. Ta budowa miałaby chronić 95 proc. domków w alei koło Piotrowki i zatamować rozlewiska wodne. Część zawadzka będzie bardziej złożona, gdyż rzeka w tym miejscu tworzy granicę z Polską, a więc i decyzje budowy wałów muszą być podejmowane dwustronnie przez międzynarodową resortową komisję czesko-polską. W tej części przewidziano rozpoczęcie budowy pod koniec 2008, a zakończenie do 2010.

Takie centrum jest równoznaczne z oddaniem do użytku paru mieszkań. Jak wielka jest gmina substancja mieszkaniowa i jak postępuje jej modernizacja?

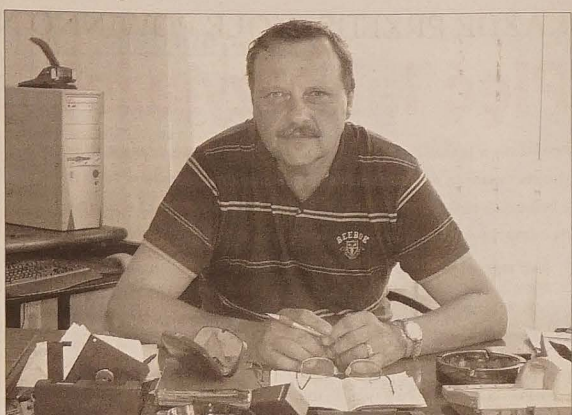
Mamy mieszkania w dwóch blokach. W weszłym roku udało nam się doprowadzić do szczęśliwego zakończenia modernizacji 20 mieszkań gminnych w jednym z nich. Teraz można w nich mieszkać przez ładnych parę lat bez konieczności dalszych inwestycji. 40 mieszkań czeka na remont. Zarządzamy jeszcze jednym domem. Teraz właśnie podejmujemy decyzję, czy ten dom sprzedać czy wyremontujemy na koszt gminy. Jest natomiast nowe zjawisko. Do Piotrowic ściągają ludzie, zwłaszcza z terenów ze szkodami górniczymi, pragnący się u nas osiedlić. Rozwijają się nam dynamicznie budownictwo domków rodzinnych. Obecnie rośnie ich aż 35 w Markłowicach, Piersnej i Zawadzie. A ludzie ciągle przychodzą na Urząd Gminy i pytają się o możliwości budowania. Oczywiście, kierujemy się wypracowanym planem zagospodarowania przestrzennego gminy, ale też myślimy perspektywnie o zorganizowaniu nowej strefy budowlanej koło dworca kolejowego. Wyastąpimy o dotacje z Ministerstwa ds.

Czy mieszkańcy gminy mają problemy z bezrobociem?

Myślimy się zawsze chwalili, że tu w Piotrowicach bezrobocie jest najniższe w ramach całego województwa morawsko-śląskiego. Mamy tu takie zakłady, jak OKD, „Jaki” Karwina, Huta i Druciarnia w Boguminiu, elektrownia w Dzieńmierowicach - a te zakłady pracują na pełnych obrotach i nie ma kwestii zwalniania ludzi. Bezrobocie utrzymuje się na stałym poziomie - 8-9 proc.

Jak układają się współpraca z mniejszościami w gminie?

Przy radzie gminy powstała komisja ds. mniejszości narodowych na czele z inż. Januszem Podstawką, członkiem PZKO. Komisja jest 5-osobowa

Petra Trojek w swoim biurze.

i współpracę oceniam jako bardzo dobrą, biorąc pod uwagę, że w gminie mamy 15 proc. mieszkańców zgłaszających narodowość polską. Gmina wspiera mniejszościowe organizacje, a także aktywnie rozwija współpracę z Polską. Zajmowaliśmy się już i sprawą podwójnego nazewnictwa. Nie będzie to u nas nowością, bo odkąd pamiętam, na urzędzie gminy nazwy są też po polsku. Jednak uzgodniliśmy dopełnienie już istniejących tablic, bo teraz mamy do dyspozycji Europejską Kartę Języków Mniejszościowych lub Regionalnych, która daje nam pod-

stawy prawne do tego kroku. Choć mówiąc szczerze, te 5 mln koron przeznaczonych na podwójne nazewnictwo, a zdeponowanych w urzędzie wojewódzkim, to nawet na jedno miasto jest za mało, a co dopiero na 31 gmin... Planujemy dać podwójne napisy na urzędach administracji i samorządowych, na biblioteczki. Chcemy też wprowadzić dwujęzyczne napisy witające i żegnające przyjezdnych - niech wiedzą, że to teren mieszany narodowościowo.

Dziękuję za rozmowę
MARTYNA RADŁOWSKA-OBRUSNIK

WIEDZA GEOGRAFICZNA TO NIE TYLKO PRACA Z ATLASEM Geografia to ich mania

Na Festiwalu PZKO spotkałam nauczycielkę z trzynieckiej podstawówki z ul. Dworcowej, Halinę Cymorek. Zaraz pospieszyła do mnie z informacjami o sukcesach uczniów w konkursach geograficznych. Roman Kluz dotarł do okręgowych eliminacji olimpiady geograficznej, a Dorota Turoń brała udział w ogólnopolskiej edycji konkursu Eurorebus. Była najlepsza wśród dzieci z polskich szkół. Dlatego tuż przed wakacjami odwiedziłam ich w szkole.

Dorotko, które miejsce zajęłaś?

D.T. - Dwudzieste trzecie. W konkursie jeszcze brała udział Sara Taska z Wędrzyni. Ona była trzydziesta.

A Roman, ty na którym miejscu się uplasowałeś?

R.K. - W eliminacjach powiatowych we Frydku-Mistku byłem drugi, potem uczestniczyłem jeszcze w okręgowych eliminacjach w Ostrawie, tam byłem siódmy. Przygotowywała mnie nauczycielka geografii, Bogumnia Czernek. Spotykaliśmy się każdy poniedziałek i piątek. Pani nauczycielka przynosiła mi różne książki do przeczytania.

Czyli to była praca pozalekcyjna. Dużo czasu temu poświęciłeś, długo się przygotowywałeś?

R.K. - Do eliminacji powiatowych chyba z miesiącem. Potem oczywiście, jak dowiedziałem się, że weźmie udział w okręgowych, to kontynuowałam przygotowania. Te trwały jednak krócej, bo nie było już tyle czasu.

A jak wygląda taka olimpiada, jaki zakres pytań można tam spotkać?

R.K. - Olimpiada podzielona jest na trzy części. Pierwsza to praca z atlasem, druga bez atlasu, a trzecia to praca z mapą turystyczną. Pytania dotyczą również historii i gospodarki.

Które pytanie sprawiło ci największą trudność?

R.K. - Chyba to, w którym trzeba było napisać, czy Indianie są mniejszością narodową w Ameryce czy mają te same prawa, jak obywatele amerykańscy, czy też są dyskryminowani. To chyba było najtrudniejsze.

Trudne pytanie. Zdradzisz poprawną odpowiedź?

R.K. - Są dyskryminowaną mniejszością.

Tyle o olimpiadzie. Mogłabyś Dorotko opisać, jak wygląda konkurs Eurorebus?

D.T. - Konkurs najpierw przebiega w Internecie formą testów. Były też np. zdjęcia i trzeba było odpowiedzieć, co się na nich znajduje. Potem pojechałam na okręgowe eliminacje do Ostrawy. Stałamtąd pojechałam już do Pragi.

Rozumiem, czyli to prywatna inicjatywa.

D.T. - Mój kuzyn brał w tym konkursie udział w zeszłym roku i polecił mi go. Więc spróbowałam.

Dotarłaś aż do ogólnopolskich eliminacji. Jak wyglądało to w Pradze?

D.T. - Wszystko odbywało się w budynkach Uniwersytetu Karola. Było tam siedmiuset uczestników. Wszystkie przebiegało formą testów. Około trzydziestu pytań na trzydziestu min.

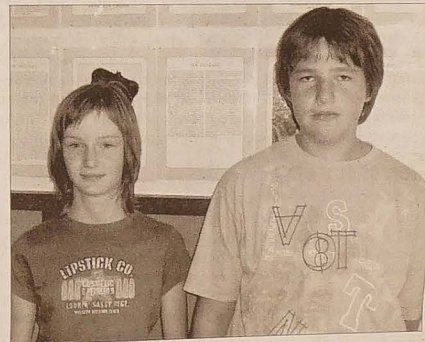
Dokąd chcielibyście pojechać?

D.T. - Chciałabym odwiedzić Szwecję lub Norwegię, zobaczyć jak ludzie tam żyją, zobaczyć fiordy i jeziora.

R.K. - Chyba do Brazylii. Marzy mi się wyjazd do Ameryki.

Dziękuję więc za rozmowę i życzeń udanych wakacji

HALINA SIKORA

Dorota Turoń i Roman Kluz.

Break show

Bezpiecznie się robi i zagrożenie czyha wszędzie - wbywał śledząc regularnie najnowsze doniesienia prasowe powoli zaczyna się czuć jak gej na zebraniu Międzynarodowej Wspólnoty Gejów. Eufemizmem byłoby określenie tego stanu miernym dyskomfortem psychicznym. Jest gorzej - przychodzi przez cały czas groźba, że lada moment ktoś przyjdzie i rozwali nam łepoty. Zmieniają się tylko oblicza zagrożenia. Terrorysty są już niemodni, wszyscy się do nich przyzwyczaili i nikogo nie straszy, poza małymi dziećmi. Śmieją się, dziecko, bo przyjdzie taki pan z rynecznikiem i wystrzeli, a to potem uwidzicie!").

Mamy nowe straszdyła - na przykład system przeciwpowodziowy. Budujemy - Putin zrobi bum. Nie budujemy - Putin zrobi bum. A nawet jak Iran się zapomni, to nas radować nie będzie. Ale to jeszcze ciągle nie! Nawet wtedy, gdy Putin, ani Iran nie zrobi bum i nawet, jeśli radar nie napromieniuje, to zawsze może na nas jakis „ptok” spadnąć. A jak we wsi zaczyna pokaszywać drób, to porównanie zamieszanie porównywalne do ataku nuklearnego. Nie można wybić nie tylko płasko w plenerze i w zabudowanej przestrzeni, ale także papugi i kanarki - w ogóle wszystko, co lata. Podobno w jednej wsi koło Olomuńca, w której zapadłoby się publicznie zlinekowały pilota-weterana z drugiej wojny światowej. Aby zapobiec aferze, z Pragi przyjechał minister i szybko wręczył wdowie nowego me-

FELIETON DARKA JEDZOKA

za, dwudziestoletniego elektryka Marka P. (wdowa wprawdzie przywiązana była do denata, ale w telewizji powiedziała, że chyba przyzwyczyła się do nowego samczyka).

Gdy zaś ostatnia kaczka odchodzi w zaświaty, media sypią kolejnymi wiadomościami - planeta jest na progu epoki lodowcowej, ale nie zdążyliśmy zamarać, bo się upieczemy. W wolnych chwilach między grillowaniem ludności zamieszkałej ogniś tak spokojny kontynent pogoda uraczy nas powodzią i i wicherami o niespotykanym dotąd natężeniu. Z farm hodowlanych i statków handlowych uciekają egzotyczne zwierzęta, które masakrują naszą pokojowo nastawioną faunę - w Niemczech hasają już kojoty i szopy pracze, we Francji kangury, z Ameryki przypląnęła norka amerykańska, przy której nasza norka to Matka Teresa wśród ssaków drapieżnych.

Słowem - wszystko przypomina dziesiętnastowieczne katastroficzne wizje, zwiastujące powrót mroków średniowiecza - choroby, panika, wilki wybiegające z lasów i pożerające ludzi na ulicach.

Przypomniał mi się dowcip o Eskimosie, który kupił lodówkę, aby się w niej ogrzać. Tu jest dla nas rada - trzeba oglądać filmy! Horror, dużo horrorów. W taki oto sposób, oglądając faceta, który ucieka przed hordą zmutowanych, krwiożerczych szynszyl, będziemy sobie mogli westchnąć: „Phi, ten to ma problemy...”. darek.jedzok@gmail.com

Ratunku!

KAŻDE PRZEDSZKOLE POWINNO NAWIĄZAĆ WSPÓŁPRACĘ Z PRZEDSZKOLEM Z POLSKI

Pięć lat przyjaźni

Przedszkole w Lesznej Dolnej mieści się w budynku domku rodzinnego. Rodzinną atmosferą towarzyszy dzieciom przez cały czas pobytu w tej placówce. Przed pięciu laty przedszkole podpisało umowę o współpracy z Przedszkolem nr 23 w Jastrzębiu Zdroju. Na rozmowę o współpracy umówiłam się z kierownikiem przedszkola, Marią Przywarą.

Mogłaby pani w skrócie opisać historię współpracy z przedszkolem w Jastrzębiu?

W sumie to długa historia. Tuż po rewolucji w 1989 r. do Lesznej zaczęły przyjeżdżać różne oficjalne delegacje z Polski. W związku z tym, że nie było jeszcze pomieszczeń w obecnym budynku Kongresu Polaków, a w Lesznej był nowy Dom PZKO, więc przyjeżdżały właśnie tutaj. A że ja byłam blisko, to proszono mnie, bym reprezentowała Macierz Szkolną na tych rozmowach. I tak jakoś ta współpraca z polską stroną się zaczęła. Najpierw z Katowicami, z panem Królem, który teraz współpracuje z Centrum Pedagogicznym. Na początku wyjeżdżaliśmy do tamtejszych przedszkoli. To było bardzo przydatne. Mogliśmy przyjechać, obejrzeć zajęcia, ich metody pracy. Jednak Katowice były trochę od ręki, a ja studiowałam w Bielsku, więc kontakty z czasów studiów mi pozostały. Nie miałam więc problemu załatwić dla nauczycielek z Zaolzia wyjazd do któregoś z przedszkoli, zorganizować lekcje pokazowe gdzieś bliżej. Potem, już jako Centrum Pedagogiczne, jeździliśmy do pokazowego przedszkola w Czyżowicach. To duża placówka, doskonale wyposażona. I tam właśnie powiedziano nam, że są przedszkola chętne do współpracy. Między innymi to jastrzębskie. Skontaktowałam się z nimi i tak się rozpoczęło.

Dokładnie przed pięciu laty?

Tak, pięć lat temu. Podpisałyśmy umowę u nich w przedszkolu. Dostałyśmy specjalne zaproszenie. Wydaje mi się, że każda szkoła, każde przedszkole powinno mieć nawiązaną taką współpracę. Wystarczy spojrzeć, jaki jest stan językowy naszej młodzieży i dzieci. Ja to robię m.in. w związku

z podtrzymaniem języka polskiego w naszym przedszkolu. Ale nie tylko.

Na czym polega ta współpraca?

Przede wszystkim na wymianie doświadczeń z nauczycielami. Spotykamy się u nich albo u nas. Im trudniej dotrzeć do nas z dziećmi, bo mają dość skomplikowaną administracyjnie sprawę. Jeżeli ich przedszkole chce wyjechać oficjalnie za granicę, potrzebuje wielu zezwoleń. Nam wystarczy zezwolenie dyrektora i oczywiście rodziców. Więc spotkania z dziećmi są trochę utrudnione. Ale nasze dzieci już u nich były na baliku, teraz na festynie w maju. Zapraszają nas na jaśnelkę, pożegnanie sześciolatek. Myśmy też zapraszali dzieci z Jastrzębia do siebie. Dziewczynki brały udział w przeglądzie recytacji. Jastrzębianie byli na naszym jubileuszowym festynie, wtedy nadali naszemu przedszkolu imię „Miś”. Pamiętam, że raz chcie-

li nas odwiedzić całym przedszkolem, ale niestety na granicy ich zawrócono, bo nie mieli załatwionych wszystkich formalności. Cieszymy się już na likwidację granic, wtedy wszystko będzie prostsze. Robiliśmy też wspólnie warsztaty dla przedszkoli.

Różni się system edukacji przedszkolnej w Polsce od naszego?

Dochodzi tam do podobnych zmian jak u nas. Przedszkola mają swoje programy edukacyjne. Z tym, że tam pozostał system zajęć. Czyli do ósmej dzieci muszą być w przedszkolu, gimnastyka poranna, zajęcia, wyjście na spacer, cisza poobiednia. W Polsce jest system bardziej dydaktyczny. U nas akcent stawia się na wychowanie, nie pomijając oczywiście edukacji. Wiele zależy od wykształcenia nauczycieli, którzy muszą być przygotowani na improwizację. Są nastawieni na dziecko. My nie koncentrujemy się tyle na pracy grupowej, co na działalności indywidualnej. Tak jak w szkołach, gdzie nie będzie już oddzielnych lekcji matematyki, biologii, ale będą uczone w bloku nauk przyrodniczych, tak u nas w przedszkolu uczymy też na przykład w blokach „dziecko i ciało”, „dziecko i mowa”, „dziecko i środowisko”. Kiedyś też mieliśmy ten system wejście też do szkół.

W Polsce jednak przedszkola też mają swój indywidualny program edukacyjny?

U nas każde przedszkole może sobie stworzyć własny program edukacyjny. W Polsce jest kilka programów zatwierdzonych przez ministerstwo i na tych programach mogą się wzorować panie z pozostałych przedszkoli. Nasze partner-

Dzieci z Lesznej na wycieczce przedszkolnej.

skie przedszkole z Jastrzębia ma program promujący zdrowie. My mamy program „Jesteśmy częścią świata”.

Tworząc swój program korzystaliście z ich doświadczeń?

Z nowymi programami pracujemy od 2005 roku. Zanim zaczęłyśmy pisać swoje programy, byłyśmy właśnie na warsztatach w Polsce, w Czyżowicach. Miałymy wgląd w ich programy i mogłyśmy czerpać z nich jakieś hasła. Oczywiście musiałyśmy brać pod uwagę zasady wydane przez nasze czeskie ministerstwo. Nauczycielki przekazywały nam też swoje doświadczenia. Zorganizowałyśmy warsztaty w Jastrzębiu, pojechałyśmy tam z koleżankami na warsztaty z origami i jogi. Potem też były warsztaty u nas w przedszkolu w Lesznej i w Cieszynie przy ul. Moskiewskiej.

A polska strona korzysta z waszych doświadczeń?

Dla nich to też ciekawa edukacja. Chociaż mieszkają kilka kilometrów od granicy, to niewiele wiedzą o Zaolziu. Często spotykałyśmy się z pytaniami: A skąd jesteście, dlaczego macie tutaj polskie przedszkola? Czyli prowadzimy edukację regionalną. Mało kto w Polsce orientuje się w sytuacji Zaolzia.

W zasadzie jesteście ambasadorami Zaolzia. Jak dzieci odbierają te spotkania?

Dzieci uwielbiają wyjeżdżać do Polski. Korzystają językowo. Bardzo im się podobają kontakty z polskimi kolegami. Byliśmy razem na spacerach nad morzem. Teraz, w okazji pięćciolecia naszej współpracy, pojechalibyśmy do nich na festyn, też była ciekawa konfrontacja. Był zorganizowany przyjazd do Cieszyna i ukierunkowany wyjazd do Cieszyna. Trwał od godziny 14 do 18 dzieci też występowały. Miałam fantawę. Rodzice kupowali bilety. Dochód z loterii przeznaczony na wyposażenie ogrodu. U nas myślałam, że to przecież przedszkole zakupuje z budżetu państwa. Tutaj rodzice.

A nasi rodzice, jak pani ich wycenia?

Mamy wspaniałych rodziców. Rodzica na Zaolziu jest bardzo ważny. Ważne jest to, jak umiemy przekazać im, że mają dalej żyć w tym Trzebia cały czas z dziećmi. Nie tłumaczyć im, że powinni wyjechać z Polski i nie wstydzić się. Teraz jest coraz trudniej. Kiedyś szosę dzieci pochodzila z polski małżeństw, teraz większość z rodzim mieszanych. To również się z kondycja językowa. Dlatego współpraca z przedszkolami w Polsce jest tak ważna.

Dziękuję za rozmowę

HALINA SZCZEPAN

Dziewczynki zaprezentowały swój program na festynie w Jastrzębiu.

SKĄD TYLE NIENAWIŚCI?

Dwa zdeptane narody - Polacy i Czesi - podniosły dumnie głowy w 1918 roku. Stały się samodzielnymi państwami. W skład Czechosłowacji w r. 1920 weszło Zaolzie, zamieszczone głównie przez Polaków.

Powiedzmy otwarcie, że Czesi mieli dobrych dyplomatów, którzy przechylili szalę Zaolzia na swoją stronę. Polska miała wtedy związane ręce utarczkami z Rosją i terenami będącymi w sferze jej zainteresowań i nie potrafiła w tej sytuacji kategorycznie upomnieć się o piastowskie historyczne ziemie wzdłuż Olzy. Ówczesnym polskim przywódcom bliższe sercu były tereny na wschodzie, podczas gdy Czechom potrzebne były węgiel, przemysł, a przede wszystkim niezbędna była kolej żelazna, przebiegająca wzdłuż Olzy aż do Wiednia i łącząca kraj ze wschodem, zachodem i południem Europy.

Dlaczego namnożyły się partie?

W nowo powstałym państwie czechosłowackim rodziły się coraz to nowe partie polityczne. Bardzo silna okazała się partia narodowo-socjalistyczna, której celem - logicznie zresztą - było pozbycie się z nowego państwa obcych nacji, co nie było wcale łatwe - była przecież demokracja. Stąd tylko szykany. Byli również socjaldemokraci, ale najbardziej efektywna okazała się komunistyczna partia Czechosłowacji. Na Zaolziu partia ta miała wielkie wzięcie. W jej szeregach stanęli Polacy - Śliwka, Kraus, Kaleta i wielu innych. To oni stępiali ostrze skierowane przez czeskich narodowych socjalistów przeciwko zaolziańskim Polakom. Byli nawet polscy postowie w czeskim parlamencie i byli wieczne szarpaniny i utarczki słowne. Bronili oni robotników, górników, a tych na Zaolziu potrafił pozyskać Karol Śliwka, tym bardziej, że w przytłaczającej większości byli Polakami.

Terror II wojny

Hitler to jeden bezwzględny terror. Na Zaolziu cierpieli głównie tutejsi Polacy - wywózki do Niemiec, obozy koncentracyjne, zamknięte szkoły polskie, a tak samo czeskie, niesmiąłny opór, wreszcie Volkslisty i ludzie zniewoleni. Pamiętają jeszcze tamte czasy pokolenia starsze, pamiętają również zabójstwa tutejszych Żydów i tutejszych Polaków zamordowanych w Katyniu. Nie chciano uwierzyć, że Katyni to „dzieło” Związku Radzieckiego. Po raz pierwszy słyszałam, jak sąsiadka płakała przed moją mamą, że Rosjanie zamordowali jej brata w Katyniu. Miałam wtedy

12, może 13 lat. Wtedy też już mówiło się o Auschwitz, Dachau itp. Zderzenie dwóch światów - obu okrutnych dla normalnych ludzi. W czasie II wojny światowej sporo aktywistów z Zaolzia spotyka komunistów, którzy umiejtnie, bez wielkich słów, potrafiliby sobie zaskarbić normalnych, niepolitycznych Zaolzian.

Wyzwolenie i asymilacja

W miastach i miasteczkach, a nawet w wioskach, tuż po wyzwoleniu, Zaolzie znów znalazło się na ostrzu noża. W pierwszych dniach na ratuszach wieszano polskie flagi, którzy Czesi zrzucali, aby wywieść swoje czechosłowackie flagi, które nocą z kolei zrzucali Polacy i tak w kółko - raz wisi czeska, a raz polska flaga. Oczywiście jest, że gdy Zaolzie od 1920 r. było czeskie, to i flaga pozostała czeska.

Kto winien?

W 1946 roku powstaje w Czechosłowacji Front Narodowy i znacząca liczba głosów uzyskuje komunistyczna partia Czechosłowacji - aż 38 proc. Na Zaolziu większość stanowią głosy polskie. Należy sobie przypomnieć, że czechosłowacka partia socjaldemokratyczna jest słaba, niejednolita, niewyraźna. Zaś druga co do wielkości partię stanowią czsi. narodowi socjaliści. Ta partia uzyskała w Czechosłowacji 18,3 proc. głosów. Była dobrze zorganizowana, zdeterminowana i potrafiła bardzo skutecznie infiltrować wszystkie istniejące partie, nawet socjaldemokratyczną. Partia narodowo-socjalistyczna była gotowa rozprawić się raz na zawsze z takimi mniejszościami jak np. Polacy na Zaolziu.

Czechosłowacja nie miała problemu z mniejszością niemiecką w Sudetach. Prawie 3 miliony Niemców wywieziono do zniszczonych wojną Niemiec. Sudety były czeskie. Zaolzie nie mogło być czyste czeskie. Tutaj żyli Polacy, byli u siebie, we własnym domu. Poza tym należeli do tej grupy narodów, które walczyły z okupantem i były po stronie zwycięzców.

Jak zmienić Zaolzian?

Ogólnie wiadomo, że czeska partia narodowo-socjalistyczna miała przygotowane plany, zresztą był to jej cel programowy,

jak pozbyć się Polaków z Zaolzia. Jednym z tych sposobów było przygotowanie wywózki wszystkich Polaków do Polski. Wiono o tym wszędzie wzdłuż Olzy - w Boguminiu, Ciepłym Jabłonkowie. Zapanowała wtedy wśród Polaków panika. Wiano się bezpośredniego wyrzucenia Polaków z Olzy, do Polski. I wtedy odezwała się komunistyczna partia stojąca za Polakami. Stąd bardzo wielu Zaolzian zasiłilo jej serce. Zwole sobie na twierdzenie, że w latach 1946-1948 do polski wstąpiło do tej partii najwięcej zaolziańskich Polaków. Tu się dziwi, że do tej partii zapisał się również Henryk Śliwka i stanął obok Pawła Cieślara? W tej partii znalazła się polska inteligencja, nauczyciele, zdziesiątkowani przez lekarze, inżynierowie itp.

Nie usprawiedliwiam ich wszystkich, ale to była konieczność. W innym przypadku moglibyśmy stworzyć Zaolzie na polskiach oddzielnych lub na Rzeszowszczyźnie. Gdzie sprawiedliwość? Gdzie logika? Gdzie i jaka demokracja?

Asymilacja

Już po I wojnie światowej asymilowano Polaków na Zaolziu. Powołano do czeskich szkół polskie dzieci. Wiem to z własnych doświadczeń. Przed zapisami do pierwszych klas szkół podstawowych w Czesi, Niemcy i Polacy. Doskonale pamiętam odwiedzenie w tym domu bardzo grzecznego Czechów, bardzo grzecznego Niemców, namawiających rodziców, aby zapisali swoje dzieci do tych dwu szkół. Przyniesli nawet zabawki. Kiedyż jaż mnie, czy choć pójść do jednej lub drugiej szkoły, przecież nie chciałam. Dopiero dyrektor polskiej szkoły wraz z nauczycielką zobaczył, że kiwam głową na tak.

Agitatorzy rozdawali w rodzinach nie tylko zabawki, ale też nieź obuwie, sukienki czy ubranka dla chłopców, to w obosze rodzinach. Była bieda i nie dziwi się, że rodzice wlecieli. Często nawet ojcu dziecka zapewniali pracę.

Tak właśnie wyglądała asymilacja zaolziańskich Polaków. W spisach telefonicznych, w napisach na cmentarzyskach można widać jak na dłoni zabiegi o ludzkie zaolziańskie dyspozycje. Nikt nie chciał się nad tym nawet nie zastanawiać, że w polskiej literaturze mamy czeskie „s”, „c” czy „r” inne. To wydanie się było małością i nikt nie domyśla się, że te zmiany to greki w przodków. c.d.n.

TURYSTYCZNE PROPOZYCJE (TUŻ) ZA GRANICĄ

Kończyce Małe

Do wsi w gminie Zebrzydowice nad rzeką Piotrkówką. Z tego miejsca na pewno warto uczynić cel jednodniowej wycieczki lub, przejeżdżając tędy, przynajmniej na kończycki zamkowy przystanek. We wsi zachowały się bowiem dwa skrzydła obronnego zamku zbudowanego w XV w. w stylu gotyckim i przebudowanego później w stylu renesansowym w wieku XVI, a następnie XVIII. Po zniszczeniach wojennych budynek remontowano dwukrotnie i jest w bardzo dobrym stanie, ma jednakże położony nad jednym z kończyckich stawów, zwanym Zamkowym, mieścił izbę muzealną, hotel i restaurację. Obecnie właścicielem Zamku jest Gmina Zebrzydowice, która w latach 1993-1996 przeprowadziła jego generalny remont. We wsi znajdują się także wczesnobarokowe kościoły parafialny z XVIII w., sanktuarium Matki Boskiej Kończyckiej z późnobarokowym obrazem i renesansową rzeźbą nagrobną.

Szczególnie cennymi eksponatami są: apteczka polowa żołnierza austriackiego z czasów I wojny światowej, XIX-wieczny obraz skrzynkowy przedstawiający Matkę Boską oraz pochodząca z XVIII wieku „Biblia” w przekładzie Marcina Lutera.

Tuż obok – Kończyce Wielkie

Na wzgórzu usytuowanym pomiędzy Kończycami Małymi a Kończycami Wielkimi znajduje się punkt widokowy na Czantorię Wielką. Stamtąd już tylko krok do sąsiednich, choć należących już do innej gminy, Kończyce Wielkich. We wsi znajduje się okazały pałac barokowo-klasykistyczny wraz z kaplicą, oraz drewniany kościół z XVIII w., przebudowany w XIX – największy drewniany kościół na Śląsku Cieszyńskim. Jeszcze jedna ciekawostka, tym razem przyrodnicza – w Kończycach Wielkich rośnie 750-letni dąb szypułkowy – najstarszy dąb na Śląsku, jeden z najstarszych w Polsce – pozostałość po istniejącej tu przed wiekami puszczy. Przez wieś przebiegają te same szlaki rowerowe, co przez Kończyce Małe, a dodatkowo także pętla paszyczka śląskiego Szlaku Architektury Drewnianej. W położonej nad Piotrkówką malowniczej okolicy pałac zbudował marszałek krajowy Księstwa Cieszyńskiego, baron Jerzy Fryderyk Wilczek. Budynek był wielokrotnie przebudowywany i powiększany. Swoje obecne, barokowo-klasykistyczne, francuskie wykończenie uzyskał pod koniec XIX wieku.

W 1825 roku kończycki pałac wybrała na swoją rezydencję hrabina Henrietta Larisch von Mönnich. Wokół niego powstał angielski park krajobrazowy ze sztucznym stawem. Rosną w nim brzozy, dęby, kasztany, jesiony, świerki i liczne krzewy. Ostatnią właścicielką pałacu była hrabina Gabriela von Thun und Hohenstein, dziedziczka rodu Larischów-Mönnichów, która wyszła za hrabiego Feliksa Thuna-Hohensteina, adiutanta cesarza Franciszka Józefa I. Dama cesarskiego dworu, wielka filantropka, fundatorka jednego z pawilonów Szpitala Śląskiego w Cieszynie, zapisała się w pamięci mieszkańców Kończyce Wielkich jako „Dobra Pani”. Po wojnie władze komunistyczne odebrały jej pałac. Żyła więc skromnie w wynajętym pokoju w Cieszynie, gdzie zmarła w 1957 roku. Pochowano ją obok męża na kończyckim cmentarzu. Obecnie w pałacu Thunów-Hohensteinów mieści się Dom Dziecka.

Historii tego budynku i jego ostatnich właścicieli poświęcona jest ekspozycja na parterze budynku.

Którędy

Dla posiadaczy pojazdów silnikowych – sprawa jest prosta. Wystarczy przejechać przez któreś z przejść granicznych – w Piotrowicach, Markłowicach czy Cieszynie. Z Zebrzydowic, które z Kończycami graniczą, droga jest już łatwa, a z Cieszyna – wystarczyjechać drogą prowadzącą na Jastrzębie Dobrej. Można też wybrać się w te rejony na wycieczkę rowerową. Przez Kończyce przebiegają szlaki rowerowe łączące je z przejściem granicznym w Markłowicach oraz z Cieszynom, Kącycami, Zebrzydowicami, Jastrzębim Zdrojem i Ustroniem. Na pewno warto przebyć Szlak Zamkowy nad Piotrkówką, pieszo-rowerową polsko-czeską ścieżkę dziedzictwa kulturowego. Prowadzi ona z Piotrowic przez Markłowice Górne, Zebrzydowice Dolne i Górne, Kończyce Małe do Kończyce Wielkich. Kto nie wybierze ani samochodu, ani roweru czy pieszej wycieczki, temu pozostaje autobus (z Cieszyna lub Zebrzydowic).

Witam serdecznie! Dziś kolejna porcja świeżych przekąsek muzycznych. Zapraszam do stołu!

Tata Bojs „Kluci kde ste?” (2007)

Tata Bojs nigdy nie byli „normalną” kapelą. W tekstach nie traktowali się poważnie, na koncertach było zazwyczaj więcej śmiechu i obrazu niż muzyki, sama muzyka zaś pozostaje niemożliwa do zasuflakowania.

Okładka płyty „Tata Bojs”

Zanim jeszcze ktoś upchnął ich ongiś na obrzeżach piosenki aktorskiej i folk-rocka, już zaczęli eksperymentować z syntezatorami i samplerami. Momentem przełomowym była płyta „Futureto” (2000), która znanomowała przejście do chałupniczej troche elektronicznej do w pełni profesjonalnego dźwięku. Tata Bojs byli jedną z pierwszych kapel, które używały na żywo samplera a także mini-diska, czyli praktyki dzisiaj tak powszedniej, że nikogo już nie dziwi. To jednak nie był koniec eksperymentów – po wybitnie elektronicznej płycie „Biorymy” (2002) wydali koncepcyjne dzieło „Nanoalbum” (2004) – płytę opowiadającą historię szalonego profesora uzupełniała książka oraz show multimedialne.

Najnowsza płyta – „Kluci, kde ste?” – stanowi swoisty powrót do normalności. Powrót do igraszek muzycznych i żywych instrumentów. Producentem był po raz kolejny Dušan Neuwirth, który stał się tak nieodłącznym współpracownikiem grupy już od czasów płyty „Futureto”, że aktualnie jest uważany praktycznie za członka zespołu.

Przypomnieniem starych czasów jest piosenka „Vitaci” („Ahoj děti, pojďte se nám narodit (...) Vyděte už z mám směrem k nám”), klasyczny przykład rozkosznego kolowrotka, który może odzywać się w głowie jeszcze w kilka godzin po jednorazowym wysłuchaniu. Nostalgia tchną też utwory „Pěšáci”, „Trilobeat” i „Eko Echo” – czyli pierwsza polowa płyty. Pozostała część jest już mniej lub bardziej udanym eksplorowaniem nowych emocji i inspiracji. Ciekawym momentem jest utwór „Kudu Aditsuh”, który wokalistka i perkusista Milan Čais śpiewa po koreańsku – tekst powstał dzięki pomocy tercetu smyczkowego Ahn Trio z Korei Południowej, z którym Tata Bojs przygotowują już od dwóch lat następny projekt (aż strach pomyśleć, co z tego wyjdzie).

Sami Tata Bojs starają się chyba wydorosnąć, na co może wskazywać już sama nazwa płyty – o ile zaś udało im się to w warstwie aranżacyjnej, która rozwija się i dojrzewa z każdą kolejną wydaną płytą, gorzej powodzi im się to w przypadku tekstów i melodii. Coraz częściej zdarza im się wśliznąć w pustę (lub co gorzej – niezgrabnie) gierki słowne, coraz trudniej

GoSzeptane...

W dniach 20-21 lipca w Třebíčnie odbędzie się jedenasta edycja festiwalu Pohoda (rok temu po raz pierwszy zawitałem na tą imprezę, co zaowocowało entuzjastyczną relacją na łamach „Glosu”). Tym razem organizatorom udało się zwerbować na trenczinskie lotnisko kilka gwiazd światowej sceny elektro i world music – zagrają między innymi Air, Basement Jaxx, The Hives, DJ Shadow, Wu Tang Clan, Ed Rush, Lou Rhodes (wokalistka zespołu „Lamb”), Junkie XL i inni. Szykuje się niezła porcja wrażeń.

Clut bliżej, bo nad Ostrawicą, odbędzie się za dwa tygodnie festiwal Colours of Ostrava (12-15. 7. 2007). Organizatorzy chcą złapać rzeszę widzów na Coldcut, Gorana Bregovića, Marianne Faithfull, Gipsy Kings oraz plejadę gwiazd i gwiazdek sceny muzycznej.

Grupa „Rage Against”

Po siedmiu latach (ostatni raz zagrał w roku 2000) chwilowo doszło do reaktacji grupy Rage Against the Machine. Panowie odegrali w tym roku kilka wspólnych koncertów i widocznie tak ich nostalgia chwyci-

Grupa „Led Zeppelin”

2 lipca na półkach ukaże się najnowsza płyta duetu Chemical Brothers, którzy w zamierzonych latach 90-tych byli uważani za rewolucjonistów i odkrywców nowych ścieżek. Krążek nosi nazwę „We Are The Night”. To jednak nie koniec dobrych wiadomości dla fanów grupy – Chemiomni Bracia zagrają w Pradze 10 sierpnia.

Marilyn Manson

Do wielu problemów (na przykład tych dotyczących tożsamości seksualnej) piosenkarza Marilynę Manson dołączył ostatnio kolejny – nie został on wpuszczony do środka katedry w Kolonii. Tym razem androgyniczny wokalista bynajmniej nie miał zamiaru składać ofiar z czarnych kogutów albo przybijać się do krzyża do góry nogami – powodem zakazu wstępu była zwykła szminka na jego ustach. Mimo wszystko artysta powiedział, że kościół jest wyjątkowo piękny. Znaczy – z zewnątrz.

Trasie grupy The Police towarzyszy wiele zgrzytów – jak zdradził syn Stinga, trójka muzyków ma bardzo duże problemy z komunikacją, nieustannie dochodzi do starć i wiadomo, czy zespół przeżyje cały rok wspólnej podróży.

znaleźć na płycie wpadające w ucho wątki melodyczne.

Płyta jest na pewno warta uwagi, chociażby już tylko ze względu na nieczęsto spotykany w naszych szerokościach geograficznych polot i lekkość a także stale nie gasnącą energię. Przelomu jednak nie ma. Pocekkajmy do następnego albumu.

(Całą płytę posłuchać można na stronie www.myspace.com/tatabojs)

ła, że obiecali wyjść jeszcze na scenę raz czy dwa – pewny jest koncert w październiku. Jeżeli tyfus z czytelników „GL” zahaczy w tym czasie o Las Vegas, to chyba warto wpaść.

O ile fani RATM podskakują wesolo, adoratorzy The Police odczuwać mogą lekki niepokój, to nadzieja kompletnie umarła dla wielbicieli Led Zeppelin – Robert Plant zdemontował pogłoski odnośnie reaktywacji tej legendy hard-rocka.

Iggy Pop, dziadek punka, zaszkodał wszystkim stwierdzeniem, że do głównej roli w filmie opisującym jego życie świetnie nadaje się Elijah Wood. Cytując: „Skoro potrafił zagrać hobbita, na pewno poradzi sobie z moją osobą”. Sam Iggy tak się zakonserwował ogromnymi ilościami spożywanymi narkotyków, że wygląda od 40 lat prawie identycznie, stale skacząc po scenie bez koszulki i z rozwianym włosiem. Jeżeli więc Frodo nie wyrobi, piosenkarz może zagrać samego siebie.

Kolejną część przygód Paris Hilton. Tym razem spotykamy niedośladą piosenkarkę i aktorkę w chwili, gdy opuszcza więzienie. Gwiazda oświadcza, że pobyt w celi odmienił jej życie, nie ma zamiaru kontynu-

ować sukcesów i hulaszczyego życia, stała się osobą uduchowioną. Tak powiedziaławszy, wsiada do limuzyny i odjeżdża na specjalną dwudniową imprezę zorganizowaną z okazji wyjścia z aresztu.

Iggy Pop

To tyle na dziś, mam nadzieję, że smakowało. Za dwa tygodnie przedstawimy kilka nowości filmowych oraz spróbujemy naszkicować sylwetkę jednego z mistrzów początku kina, duchowego ojca wampira Nosferatu – Friedricha Wilhelma Murnaua.

Rubrykę przygotował: DAREK JEDZOK

POLSKI

Wycieczka do Piotrkowa. Bawia się bardziej wesoło, razem na wesoło. Teraz w maju i naszej współpracy. Ich na festy. Wzrost. Przy przedkole. Wycieczka dla klasy 14 do 17. Nowe wawy. Mieli kłopotowali sobie. Przeznaczono na u. U nas wycieczka przedkole. Tani do

Izba Regionalna Wsi Cieszyńskiej

W zbliżającej się na zamek izbie regionalnej zgromadzono zabytki kultury materialnej Ziemi Cieszyńskiej, położonej z terenu Kończyce Małych oraz okolicznych miejscowości, obrazujące życie codzienne mieszkańców. Ekspozycja znajduje się na piętrze i składa się z dwóch sal wystawowych oraz przedpokoju, w którym zgromadzono narzędzia służące do wytwarzania najpotrzebniejszych w gospodarstwie domowym rzeczy. Pokazano też przybory stolarskie, masarskie, rymarzkie oraz pszczelar-

pani ich ocenia! h. rodziców. Jest bardzo trudna, umiemia praktycznej w trybie, zaleceni rozważni używać w wyściele śnieg. Kiedyś wzięła z polski iększość pszczoł. To również w językową dzied. z przedkole. zna.

HALINA SIROGA

ych sposobów by w do Polski. M. minio, Cieszyńców panika. Cho w za Olz, do Pol. ta stając ma. jej szereg. P. 1948 do 1989. ch Polaków i J. Henryk Jasien. laza się tu zas. wania przez wyc.

była konieczność. olzio na polski. znio. Dla łep. ka demokracj.

w na Zaolziu. em to z autopa. stawowych w. zwi wejściowy. w. dziedziny w. sali minie do j. Kłdy zapytan. y, przecaża kry. wraz z nauczan.

zabawki, ale nie. w, to w uboższ. e ulegali pokus.

skich rodzin. ych nagrobk. nie duszyczki. D. polskiej nazw. były się być nos. to grzechy wos. ADA KRUMINIK

zabawki, ale nie. w, to w uboższ. e ulegali pokus.

Telewizja

SOBOTA 7 LIPCA

■ TVP 1

6.15 Warto kochać (s.) 7.00 Dzień dobry w sobotę 7.30 Rok w ogrodzie 8.00 Wiadomości 8.15 Erie Indiana, czyli Dziwne Miasteczko 8.35 Były sobie odkrycia - Buffon i odkrycie przeszłości 9.05 Ziarno 9.40 Kodolamcze 10.05 Szkoła złamanych serc (s.) 10.50 89 PLUS - młodość, pasja, skauting 11.10 Lowcy przygód - Wyciąg gigantów 11.55 Rok w puszczy - Białowiecki Park Narodowy 13.00 Wiadomości 13.10 Dziennik słońca 13.40 07 zgłoś się - Hieny 15.15 Śmiechu warte 15.35 Sąsiedzi - Telepatia (s.) 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Na celowniku 17.35 Opole na bis 18.25 Faceci do wzięcia - Męska ręka (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Cztery wesela i pogrzeb 22.15 Ruchome piaski 23.50 Kojak 1.30 Diabeł w czarnym stroju.

■ TVP 2

6.00 Echa Panoramy 6.35 Spróbujmy razem 7.00 Nabożeństwo Kościoła ewangelicko-metodystycznego 7.55 Czwterdziestolatek - Wpadnij, kiedy chcesz, czyli bodźce stepione 8.50 Pytanie na śniadanie - lato 10.50 Wokół Sycylii 11.50 Żona dla Australijczyka 13.25 Święta wojna - Kapitan Ochlap 14.00 Familiada (teleturniej) 14.30 Złotopolscy - Noc świra (s.) 15.05 Song of Songs 2007 16.00 Na dobre i na złe - Miłość w trzy miesiące (s.) 16.55 Duże dzieci 17.45 Z Dwójką bezpieczniej 18.00 Program lokalny 18.25 Starter 18.45 Panorama 19.15 Europa da się lubić - Europa szpanuje 20.10 Najśmieszniejsi, czyli Kabaretowy Koncert Zyczeń 21.05 Zimny pot 22.50 Słowo na niedzielę 23.00 Panorama 23.25 Sport-telegram 23.30 Przeklepty diament 1.00 Miasteczko Twin Peaks.

■ TV KATOWICE

5.48 Uwierz w dokument 6.39 Niepokonani 7.03 Telenowyny 7.45 Aktualności 7.50 Z życia bocianów 7.55 Serial produkcji TVP 8.45 Atelier 9.01 Medyczny front - Zawał serca 10.01 Było, nie minęło 10.30 Kurier 11.00 Niezłomni 11.14 Nawigator 12.00 Telenowyny 12.52 Serwis kulturalny 13.00 Uwierz w dokument: „Rapso” 13.30 Kurier 14.00 Granice - Armenia i Iran 14.30 Kurier 15.01 Światowiec 16.00 Wielka Europa - kierunki w architekturze 16.45 Aktualności 16.50 To się wytnie! 17.00 Pozytywka - Tygodnik Pozytywki Nakręcony 18.00 Aktualności 18.40 Śląska gala biesiadna 19.15 Zamyslenia nie tylko dla poboznych 19.20 Pół wieku TV Katowice 19.35 Kabaret to za duże słowo 20.30 Kurier 20.52 Studio świat 21.45 Aktualności 23.00 Sportowy wieczór 0.08 Mistrzowie gitary 0.35 30 minut ekstra 1.00 Studio świat.

■ POLSAT

6.00 Pierwsza miłość (s.) 6.45 Jesteśmy 7.15 Sonic X 7.45 Tutenstein 8.15 Cudowne lata - Czy chcesz chodzić ze mną 8.45 Zwirowany świat Malcolm (s.) 9.15 Sie kręci 9.45 Radość życia 10.15 Lowcy skarbow 11.15 Wielka przygoda z małym pieskiem 12.45 Czarodziejki (s.) 13.45 Kabaret - Czwarła Sopoka Noc Kabaretowa 14.00 Grand Prix Wielkiej Brytanii - Kwalifikacje 15.00 Detektyw Extralarge - Ruchomy cel 17.00 Wianki w rytmie disco, czyli wielki powrót lat 80. 17.45 Nowe przygody Tequili i Bonetiego (s.) 18.50 Wydarzenia 19.25 13. posterunek 20.00 Trzynasty wojownik 22.20 Ostatni skok 0.30 Plan B 2.15 Dziewczyny w bikini (quiz) 3.15 Nocne randki.

■ TVC 1

6.00 Muminki (s. anim.) 6.25 Sezamie, otwórz się (dla dzieci) 6.50 Bolek i Lolek (s. anim.) 7.00 Beniamin Kwiatek (s. anim.) 7.30 Był sobie... wynalazca (s.) 7.55 Wszędzie dobrze, w domu najlepiej 8.10 Wakacje z Sylwestrem (bajka) 9.45 Rowerowe wędrowki 10.00 Świat w oczach Hanzelki i Zikmundy (s. dok.) 10.25 Nasza wieś (mag.) 10.45 Muzyka dęta (pr. muz.) 11.20 Hobby magazyn J. Bohdalowej 11.50 Niewiedza nie usprawiedliwia 12.00 Wia-

domości 12.05 Z metropolii, Tydzień w regionach 12.35 Auto Moto Revue (mag.) 13.05 Bajkowe wakacje 14.25 Oczarowanie (s.) 15.20 Czarny tulipan (film fr.) 17.10 O skarb Czeskiej Anny (quiz show) 17.55 Prognoza pogody 17.57 Minuta z przyrody 18.00 Wiadomości 18.10 Derren Brown - Magia i manipulacje 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wiadomości, wiadomości regionalne, prognoza pogody, sport 20.00 Uroczyste zakończenie MFF Karlowe Wary 2007 21.20 Simone (film USA) 23.15 Wiadomości, sport 23.25 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.30 Szyfry wojny (film USA) 1.40 Wszystko albo nic (film br.).

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wydarzenia w regionach 6.55 Rodzina Jezusa 7.50 Panorama 8.30 Kamera w podróży (s. dok.) 9.25 Świat cudów (s. dok.) 9.50 Film o filmie Wakacje 10.00 Łódź ratunkowa (film USA) 11.35 Film TV 12.00 Live Earth (transmisja koncertów): New York, Londyn, Sydney.

■ NOVA

6.10 Scooby-Doo (s. anim.) 6.35 Superpies Krypto (s. anim.) 6.55 Tom i Jerry (s. anim.) 7.25 Podróże Gulliwaera (s. anim.) 7.50 Cudowny świat Walta Disneya 8.15 O.C. (s.) 9.10 Magazyn kulinarny 9.40 Nowa podróżowania 10.15 Julie Lescaut (s.) 12.00 Dźwięki do TV Nova 12.35 Jak ukraść Dagmarę (film czes.) 13.55 Wyciągi Formuły I w Brytanii (transmisja) 15.20 Duża ryba (film USA) 17.50 Dwóch frajerów (film wł.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 GoldenEye (film USA-br.) 22.35 Imperium wilków (film fr.) 0.50 Erotyczny talk show 1.25 Kobra 11 (s.).

■ PRIMA

7.00 Taz-mania (s. anim.) 7.20 Piotruś Pan i piraci (s. anim.) 7.45 Sylwester i Tweety (s. anim.) 8.00 Niesamowity świat zwierząt (s. dok.) 8.40 Salon samochodowy 9.35 Agata Christie: Alantka nieboszczyka (film USA) 11.35 Babe - świnka w mieście (film USA) 13.40 Strzelby dla San Sebastian (film br.) 16.00 Big Ben (s.) 17.40 Film o filmie Catwoman 18.00 Wiadomości, prognoza pogody 18.05 Jesteś ty, co jesz 19.00 Wiadomości, sport 19.25 Krok za krokiem (s.) 20.00 Za wcześniej umierać (film USA) 22.15 Catwoman (film USA) 0.25 Willard (film USA) 2.25 Zapytaj o przyszłość.

NIEDZIELA 8 LIPCA

■ TVP 1

6.10 Warto kochać (s.) 7.00 Transmisja mszy św. z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie Łagiewnikach 7.55 Przygody pana Michała - Hetmański ordynans 8.25 Domala (s.) 8.50 Fi-fi - Robótka Prymulki (s.) 9.05 Kadra 2012 9.30 Siódme niebo - Pozwól mi odejść 10.20 Czwerej pancerni i pies - Czerwona seria (s.) 11.25 Tydzień 11.55 Między ziemią a niebem 12.00 Aniol Pański 12.15 Między ziemią a niebem 13.00 Wiadomości 13.10 Wywiad i opinie 13.40 Sissi - młoda cesarzowa 15.30 Sąsiedzi - Smak pieniędzy (s.) 16.00 Antylogia gnu z bliska - Przecpraw 17.20 Ściągany 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Księżyc i Valentino 22.00 Tom Horn 23.40 Program rozrywkowy 0.25 Kino „Paradiso”.

■ TVP 2

6.35 Słowo na niedzielę 6.40 Lokatorzy (s.) 7.35 Tajemnica szczyfu Marabuta - Tajemniczy siolek 7.45 Czwterdziestolatek - Portret, czyli jak być kochanym (s.) 8.35 Ostoja 9.05 Zaczęło gwiazd - Mariusz Bonaszewski i Dorota Landowska 9.30 Prywatne życie surykatki - Kochaj sąsiada swego 10.00 Wojciech Cejrowski boso przez świat - Mariachi 10.25 Wyprawa po białe złoto 11.25 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Słoweński smak 11.55 Synowie Katie Elder 14.00 Familiada (teleturniej) 14.30 Złotopolscy - Fatalna wycieczka (s.) 15.10 Szansa na sukces - Trubadurzy (s.) 16.05 Na dobre i na złe - Doktor śmierć 17.05 Egzamin z życia 18.00 Program lokalny 18.25 Starter 18.45 Panorama 19.10 Mój pierwszy raz 20.05 Kabaretowa scena Dwójki - M jak majówka 21.05 Hity na cza-

się - Wrocław 22.40 Panorama 23.10 „Zegar” - koncert z okazji 25-lecia „Solidarności Walczącej” 0.10 Personal.

■ TV KATOWICE

6.26 Półkownicy 6.51 Integracja 7.03 Wierze, wątpię, szukam 7.30 Kurier 7.45 Aktualności 7.50 Z życia bocianów 7.55 Zamyslenia nie tylko dla poboznych 8.00 Koncert zyczeń 8.45 Śląska lista przebojów 9.00 Nowoczesna medycyna - Choroba Creutzfelda-Jakoba i choroba wściekłych krów 10.01 Kuchnia nie tylko polityczna 10.30 Kurier 11.00 Teleplotki 12.00 Telewizja objazdowa 12.30 Kurier 13.00 Półkownicy 13.30 Kurier 13.45 Mistrzostwa Polski w Chojnowie 15.39 18. Międzynarodowy Wyciąg Solidarności i Olimpijczyków 16.45 Aktualności 16.50 TV Katowice poleca 17.00 Jak ten czas leci 17.15 Gala napród 18.00 Aktualności 18.40 Pół wieku TV Katowice 20.30 Kurier 20.52 Młodzież kontra 21.45 Aktualności 21.55 Piłkarska Trójka 22.30 Kurier 23.00 Sportowa niedziela 23.55 18. Międzynarodowy Wyciąg Kolarski Solidarności i Olimpijczyków 0.04 Kuchnia nie tylko polityczna 0.30 Światowiec 0.56 Młodzież kontra 1.25 Telewizja objazdowa.

■ POLSAT

6.00 Pierwsza miłość (s.) 7.15 Sonic X (s.) 7.45 Power Rangers (s.) 8.15 Słoneczny patrol 9.15 Dotyk anioła (s.) 10.15 Bananowa liga 12.00 Porwana przez Komanczów 13.45 Studio Formuły 1 14.00 Grand Prix Wielkiej Brytanii 16.05 Jaś Fasola 16.45 Świat według Kiepskich - Kiepski mózg (s.) 17.45 Nowe przygody Tequili i Bonetiego 18.50 Wydarzenia 19.25 13. posterunek 20.00 Dzikie 21.00 CSI: Kryminalne zagadki Miami 22.00 Gotowe na wszystko 2.00 Dziewczyny w bikini (quiz) 3.00 Nocne randki.

■ TVC 1

6.00 Ciekawostki z regionów 6.25 Ignis Brunensis 2007 6.50 Klocki 7.00 Bajkowe wakacje 9.45 Kalendarium 10.00 Wędrująca kamera (mag.) 10.30 Obiektyw (mag.) 11.00 Grzechy dla widzów kryminalów (s.) 12.00 Pytania V. Moravca (pr. dys.) 13.00 Wiadomości 13.05 Bajka 14.15 Magazyn religijny 14.35 Magazyn chrześcijański 14.50 W poszukiwaniu czasu utraconego (pr. cykl) 15.10 Złote rybki (film czes.) 16.40 Słowo na niedzielę 16.50 Antologia czeskiego humoru 17.30 TVC 17.55 Prognoza pogody 17.57 Minuta z przyrody 18.00 Wiadomości 18.05 Nie wahaj się i kręć! (pr. roz.) 18.35 Spostrzeżenia z zagranicy 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wiadomości, wiadomości regionalne, prognoza pogody, sport 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 Kdym chcipnę pes (film TV) 21.35 3 kobiety (film fr.) 23.15 Wiadomości, sport 23.25 Losowanie Sportki i Szansy 23.30 Sprawa dla dwu (s.) 0.20 Film o filmie Roming 0.40 Wszystkie party 1.10 GEO: Ryz bogi Manitu 1.35 Lea Vivot wszędzie i nigdzie.

■ TVC 2

8.00 Panorama 8.30 Muzyczna wizytówka 9.15 Kultura.cz 9.35 Piękne miasta 10.00 333 (mag. lit.) 11.00 Dziwny okres w historii naszej planety (dok.) 12.00 Aktor 13.05 Serce bije w operetce 13.45 Powrót nad Śnieżną Rzekę (film austral.) 15.20 Via Imperialis (s. dok.) 16.50 Świat sztuki - Louis de Funnes 16.55 Wyciągi samochodowe 17.00 Tour de France 2007 (rep.) 17.30 Tajna broń (film USA) 19.00 Sedno 19.05 Święci i świadkowie 19.20 Znaki i rytuały 19.35 Kultura.cz 20.00 Wieczór na temat... Kobiety w spodniach 22.00 Muzyczne wędrowki z Ladisławem Smoljakiem 22.15 Tour de France 2007 22.40 Rekordy i ciekawostki 22.50 Supergwiazdy piłki nożnej 23.45 Golf journal 0.05 TVC Live: Michał Prokop i goście 1.05 Talk show J. Krausa 1.45 Świat sztuki.

■ NOVA

5.25 Scooby-Doo (s. anim.) 5.50 Superpies Krypto (s. anim.) 6.10 Tom i Jerry (s. anim.) 6.40 Podróże Gulliwaera (s. anim.) 7.05 Cudowny świat Walta Disneya 7.30 Śmiech w zasięgu ręki (s.) 8.20 Młode w przyrodzie (dok.) 9.20 Program kulinarny 9.50 Nowa podró-

żomiana 10.30 Julie Lescaut (s.) 12.20 Chłopcy i mężczyźni (s.) 13.30 Wyciągi Formuły I w Brytanii (transmisja) 16.05 Mr. Bean (s.) 16.35 Detektyw Monk (s.) 17.25 Doktor No (film br.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Jesteś mądrzejszy od piątkoklasy? (pr. roz.) 21.10 Zgubieni (s.) 22.10 Bezprawie (film USA) 0.35 Erotyczna talk show 1.10 Kobra 11 (s.).

■ PRIMA

7.00 Taz-mania (s. anim.) 7.20 Piotruś Pan i piraci (s. anim.) 7.45 Sylwester i Tweety (s. anim.) 8.00 Templariusze (dok.) 8.45 Świat 2007 (mag.) 9.15 Receptariusz prima pomysłów (mag.) 10.25 W 80 dni dookoła świata (film USA) 13.20 Powrót do raj (film niem.) 15.20 Nie ma doskonałych 16.00 Przeciwny wszystkim (film czes.) 18.00 Wiadomości, prognoza pogody 18.05 Nie ma doskonałych 19.00 Wiadomości, sport 19.25 Krok za krokiem (s.) 20.00 „Ber nebo neber” (quiz show) 21.10 Chirurdzy (s.) 22.10 Złodziej życia (film USA-kan.) 0.20 Blisko domu (s.) 1.15 Jednostka (s.) 2.05 Zapytaj o przyszłość.

PONIEDZIAŁEK 9 LIPCA

■ TVP 1

5.35 Moda na sukces (s.) 6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.14 Kwadrans po ósmej 8.30 Sekretny świat misia Beniamina - Magia kina (s.) 8.55 Budzik - Z gliny i porcelany 9.25 Moli ki książkowe, czyli co czytać dziecku 9.35 Ranczo pod Zieloną Siódemką - O tym, jak zaczęliśmy hodować konie (s.) 10.05 Szkoła złamanych serc (s.) 10.55 Extr@ - język angielski dla młodzieży 11.20 Wielki świat małych odkrywców - Taki mały 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.20 Plebania (s.) 12.45 Matki, zony i kochanki 14.35 Rok w ogrodzie 15.00 Wiadomości 15.10 Klan (s.) 15.35 Dwie strony medalu (s.) 16.05 Pani prezydent 17.00 Teleexpress 17.20 Na celowniku 17.35 Moda na sukces (s.) 18.30 Dwie strony medalu (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Gorycz tropików 22.20 Moskiewska saga 0.05 Teleexpress nocą 0.25 Rozmowy o zmierzchu i świcie 0.55 Najważniejszy dzień życia - Strzał.

■ TVP 2

5.25 Ocean Avenue (s.) 6.55 Przystanek praca 7.20 Zjazd Gnieźnieński 7.35 Kropelka, przygody z wodą - Bardzo słona woda (s.) 8.05 Na dobre i na złe - Wszyscy za jednego (s.) 10.40 Święta wojna - Piraci 11.10 Codzienna 2 m 3 11.40 Magnum 12.30 Przygody Tarzana - Nowy komisarz (s.) 12.55 Winno - historia kury 13.35 Znaki czasu 14.00 Starter 14.15 Fabryka śmiechu 15.05 Dr Quinn (s.) 15.55 Kochanie, zmniejszyłem dzieciaki (s.) 16.40 Gli niarz i prokurator - Godzina chwaly (s.) 17.30 Zorro (s.) 18.00 Program lokalny 18.30 Sport-telegram 18.55 Golf skarbow 19.45 Panorama 19.00 W 80 skarbów dookoła świata z Danem Cruickshankiem 20.05 Daleko od szosy - Prawo jazdy 21.25 U fryzjera - Strzyżenie po francusku 22.00 Panorama 22.25 Sport-telegram 22.30 Biznes 22.35 Pamiętne lato 23.20 Kryminalne zagadki Las Vegas 0.15 Project Sopot doc.

■ TV KATOWICE

6.00 Kurier 7.09 Przegląd prasy 7.45 Aktualności 7.50 Program dla was 8.45 Domowy zwierzyniec 8.50 TV Katowice poleca 9.55 Serwis kulturalny 13.11 16/16 14.30 Kurier 16.14 Rozmowa dnia 16.30 Kurier 16.45 Aktualności 16.50 Drobne sprawy 17.00 Przygód kilka wróbla Cwirka 18.00 Aktualności 18.40 Encyklopedia „Solidarności” 18.55 TV Katowice zaprasza 19.00 Zażalce 19.15 Trójka dzieciom 19.30 Z życia Kościółów 19.50 TV Katowice zaprasza 20.01 Telekurier 20.55 Trzeci wymiar 22.15 Plus minus 22.45 16/16 23.03 Sportowy wieczór 23.30 Kurier 23.57 O co chodzi? Gotowanie i jedzenie 0.44 Plus minus 0.56 Trzeci wymiar.

■ POLSAT

6.00 Wstawaj! Gramy! (pr. muz.) 6.50 Sekret Laury (s.) 8.00 Wielka wygrana (teleturniej) 9.00 Graczykowie - Samochód (s.) 9.30 Daleko od noszy - Węgierski łącznik (s.) 10.00 Czarodziejki

(s.) 11.00 Dotyk anioła (s.) 12.00 Prejsjonat Pod Różą - Tato 13.00 Jeszcze moim życiem (s.) 14.00 Miodowe lata (s.) 14.45 Benny Hill 15.15 Rozmowa z zastępczą - Pierwsza pomoc (s.) 15.30 Wydarzenia 16.25 Daleko od noszy - Los na loterii (s.) 16.55 Strzałki na sasu (s.) 18.00 Miodowe lata (s.) 18.30 Wydarzenia 19.30 Rodzina zastępcza - Ekomalżeństwo (s.) 20.00 Kabaret - Czwarła Sopoka Noc Kabaretowa 21.00 Wpół do śmierci 23.15 Niewiedza szeni 0.15 Bumerang 0.55 Magazyn Formuły 1 1.55 Dziewczyny w bikini (quiz) 2.55 Nocne randki.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Sezamie, otwórz się (dla dzieci) 9.00 Kalendarium 9.15 O skarb Czeskiej Anny (quiz show) 10.00 Wiadomości 10.05 Łabę z maney (s. dok.) 11.05 Oczarowanie (s.) 12.00 Wiadomości 12.30 Dzień wieczór z Waldemarem (pr. roz.) 13.00 Program rozrywkowy 13.25 Grymy z TVC 13.35 Szukanie ludzi 14.00 Nie wahaj się i kręć! (pr. roz.) 14.30 poszukiwaniu czasu utraconego (pr. cykl) 14.45 Eurofondue 15.00 Wiadomości 15.10 Antologia czeskiego humoru 16.00 Bajkowe wakacje 17.00 Az-kwiz (teleturniej) 17.40 U nas w Europie 17.55 Prognoza pogody 18.00 Minuta z przyrody 18.00 Wiadomości regionalne 18.15 Chłopaki w akcji (mag. kul.) 18.40 Żywe serce 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wiadomości, wiadomości regionalne, prognoza pogody, sport 20.00 Hrabia (s.) 21.00 Podróż po... (mag.) 21.30 reporterzy TVC 22.00 Przekręć (s.) 22.30 Wiadomości, prognoza pogody, sport 23.05 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.10 Bohemia Jazz Fest 2006 23.15 Różowy Hubert 1.00 Simpsonowie 1.25 Az-kwiz.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.35 Collage 7.00 Spadająca doniczka 7.30 7.50 Panorama 8.30 Na prywatnie (talk show) 9.00 Dzień dobry z Katowic 9.15 Śląska 11.25 Az-kwiz (teleturniej) 12.00 Kultura.cz 12.35 Zagubiony świat 13.25 Almed i Hana 14.00 Wizyta w 30.42 Wakacje z Sylwestrem (film austr.) 15.55 5 dzieci 16.25 Klucz (mag.) 16.55 GERO 16.55 Masaji 17.25 Przystanek autobusowy (film USA) 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 10 wieków architektury 19.20 To może spotkać dziecko 19.30 Simpsonowie (s. 20) 19.50 Cwiczmy z TVC 20.00 Wydarzenia, które zmieniły świat 20.40 Earth 21.00 Wydarzenia, komentarze 21.25 Dróżnik (film USA) 22.55 Molekule historii 23.20 Święci i rytuały 23.30 Znaki i rytuały 23.35 Kultura.cz 0.15 Do życia 1.15 Przekręćki i techniki 1.40 Regiony TVC 2.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Kłopot, wi... 9.30 Merlin 1/2 (film USA-br.) 10.00 Lussen i spółka (s.) 11.40 To mój świat, napisała (s.) 12.35 Sue Thomas - agent FBI (s.) 13.25 Stefanie - początek (s.) 14.20 Stingers (s.) 15.00 Gwiazdne wrota (s.) 16.05 Słowa Teksasu (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.35 Drogę według Bundych (s.) 18.05 Drogę zbrodni (s.) 18.55 Gospoda (s.) 19.00 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Kabaret bra 11 (s.) 21.00 Szkoła Rocka (s. niem.-USA) 23.10 Napad na Kibon (film USA) 0.45 Pamięć zbrodni 1.40 Szybka wygrana.

■ PRIMA

6.30 Sandokan (s. anim.) 7.00 Sezamie bez granic (pr. roz.) 8.00 Jesteś mądrzejszy od piątkoklasy? (pr. roz.) 9.50 Plomienianie z życia (s.) 10.50 Lekarz z gór (s.) 11.30 Nevers (s.) 13.55 Komisarz Rex 14.55 Nieustraszone (s.) 16.00 Drogę z morderstwem (s.) 16.50 Rewolw (s.) 17.45 Minuty regionu 17.40 Wiadomości regionalne 18.00 Wiadomości, prognoza pogody 18.05 5 konty (pr. roz.) 19.00 Wiadomości, sport 19.25 Krok za krokiem (s.) 20.00 Złoty kim jestem! (pr. roz.) 21.10 Gotowanie z wszystkimi (s.) 22.10 Nowoczesna medycyna 23.05 Tajemnica życia (film niem.) 23.10 Zapytaj o przyszłość. Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Życzenia

Żyj nam długo i szczęśliwie, bez zmartwień i trwóg, Wszech Ci zdrowie dopisuje i prowadzi Bóg.

Dnia 8. 7. 2007 obchodzi swój zany jubileusz życiowy nasza Kochana Matczka

pani KRYSZYNA BŁASZCZYKOWA z Górnego Żukowa. Wiązankę serdecznych życzeń zdrowia, błogostawienia Bożego oraz pomyślności do wielu radosnych chwil spędzonych w gronie rodzinnym życzą synowa, zięć, i wszyscy wnuczki i jedenastoletni prawnuczki. **GL-343**

Dzisiaj obchodzi piękny jubileusz 85 lat nasza Kochana Babcia **pani MARTA HANZŁOWA** z Dąbrowy. Z tej okazji dużo serdecznych życzeń zdrowia, pomyślności oraz wielu radosnych chwil spędzonych w gronie rodzinnym życzą synowa, zięć, i wszyscy wnuczki i jedenastoletni prawnuczki. **RK-131**

Spomnienia

Trudno Cię było pożegnać, jeszcze trudniej bez Ciebie żyć.

Dnia 7. 7. 2007 mijają drugą rocznicę śmierci naszego Najdroższego

mgr. inż. JÓZEFA KROCZKA
O chwilę wspomnień i zadumy prosiżona Wanda i syn Bohdan z rodziną. **RK-120**

W teatrze

KARWINA - Centrum: Wojownicze chwile Ninjy (7-9, godz. 17:45); „Tajno” (7-9, godz. 20:00); **Reflex:** W stro-... (7-8, godz. 17:00, 20:00); **Kino letnie:** „a bude hůt” (7, 8, godz. 20:00); **TRZYNIEC - Kosmos:** Terkel na kłopoty (7, 8, godz. 17:30, 20:00); **ŻEMIERZÓW - Centrum:** Artur i Mi-... (7-9, godz. 15:30); A właśnie, że tak! (7-9, godz. 17:45); Plaga (7-9, godz. 20:00); **Kino letnie:** A właśnie, że tak! (7-9, godz. 21:30); **CZ. CIESZYŃ - Centrum:** Złoty Złoty (7, godz. 18:00); Mistrz (7, godz. 20:00); Job, czyli ostatnia sz-... (8, godz. 18:00); Masz na imię Justine (8, godz. 20:00); Bolek i Lolek (8, godz. 9:00); Co słonko wid-... (9, godz. 18:00); **BYSTRZYCA - „Pisanki”** (7, godz. 19:00).

Na antenie

WLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, pięć wiadomości regionalne od godz. 19:40 TVC 2, sobota od godz. 7:00.
WLSKIE AUDYCJE: Ostrawa 107,3 (7-9, godz. 10:53); Trzyńciec 105,3 MHz, po-pt: 18:30.

W terenie

WLSKIE BS* - zaprasza na wycieczkę „Orłowa jak jej nie znamy” w niedzielę 8. 7. o godz. 9:00 przed dworcem kolejowym w Karwinie. Meta wycieczki „Na rajczuli” (30 km). Inf: 531 119 lub 608 942 462.

WLSKIE WALD - MK PZKO zaprasza na godz. 14:00 na Festyn Ogrodowy do Domu PZKO. W programie: zespół „Fresh Dance” ze Zablocia, zespół „Rychwaldzianie”, zespół „Lutnia” z Lutyni Dolnej, zespół

WLSKIE „Głos Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:
p. 8:30-15:30 w redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyń;
p. 8:00-16:00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Stelcznika 18, Czeski Cieszyń;
p. wtorki w Odd. Literat. Pol. Biblioteki w Karwinie Frysztańcu (przy rynku);
e-mail: gloszenia@glosludu.cz

Nie umiera ten, kto pozostaje w sercach bliskich.

Dnia 10. 7. 2007 mijają pierwszą bolesną rocznicę śmierci naszego Kochanego Męża, Ojca, Dziadka i Teścia
śp. WILHELMA PRZECZKA
Z miłością i szacunkiem wspomina ją żona oraz córka i syn z rodziną. **GL-393**

Dnia 9. 7. 2007 upłynie 6 lat od śmierci naszego Drogiego
śp. MARIANA RAMIKA
z Karwiny Mizerowa, zaś 5. 9. 2007 obchodzili 90. urodziny. O chwilę wspomnień proszą żona, córki z rodzinami oraz najbliżsi. **RK-138**

Neurologi

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 4 lipca 2007 przeżywszy 77 lat zmarł
śp. OTO JAWOREK
nasz Najukochańszy Mąż, Ojciec, Teść, Dziadek, Brat, Kuzyn, Wujek. Zamieszkały w Skoczowie ul. Morcinka 36, rodak z Błędowic Dolnych. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w Skoczowie dnia 8 lipca 2007 o godz. 14:00 z kościoła ewangelickiego w Skoczowie. W smutku pogrążona rodzina. **GL-402**

Za wieńce i wiązanki kwiatów oraz liczny udział w pogrzebie mego
śp. MĘŻA, MUDR. EDUARDA PASZA
krewnym, przyjaciółom, znajomym oraz delegacji Dyrekcji i Personelu Szpitala Górniczego w Karwinie serdecznie dziękuję. Dziękuję również ks. Mirosławowi Kazimierzowi za przeprowadzenie uroczystości żałobnej w intencji Zmarłego. Okryta żałobą żona. **GL-403**

KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA, ul. Mennicza 46, Cieszyń: do 31. 8. wystawa „Ignacy Kraszewski i jego księgozbiór. W 120 rocznicę śmierci pisarza.” Czynna wt-pt: 8-18; so: 9-15.
WIEŻA PIASTOWSKA I ROTUNDA św. Mikołaja: czynna codziennie 9-16.

Wystawy

ZAMEK LINHARTOVY, okolice Krowa: wystawa prac Oskara Pawlasa i Pawła Wałacha. Czynna pt-nie: 11-17 do 29. 7.
MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Karwinie, rynek Masaryka 10: do 21. 10. wystawa „Motocykl duży - mały, każdy w sobie coś ma”. Czynna wt-pt: 9-17; so: 9-13; nie: 13-17.
▲ SALA WYSTAW „MUSAION”, Hawierzów, Dělňnická 14: do 23. 9. wystawa „Miary i wagi”. Czynna wt-pt: 9-12.30, 13-17; so: 9-13; nie: 13-17.
▲ MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie: stałe ekspozycje „Tradycje górnictwa w Cieszyńskim” oraz „Czardziejski świat tramwajów”; do 31. 12. wystawa „Drewniane kościoły w Cieszyńskim”. Czynne wt-pt: 9-17; so: 9-13; nie: 13-17.

Ważne ogłoszenia

KLUB OPTIMALNYCH W CIESZYŃSKIM - oglasza przerwę wakacyjną. Najbliższe spotkanie 12. 9.

Na werniszu Oskar Pawlas i Paweł Wałach z rodziną.

Plastycy na zamku Linhartovy

Na Zamku Linhartovy w Mieście Albrechtice odbył się w sobotę 30 czerwca wernisaż wystawy obrazów dwóch zaolziańskich artystów, **Oskara Pawlasa i Pawła Wałacha**. Plastycy przyjęli zaproszenie kolegi **Jaroslava Hrubego**, który jest kustoszem zamku i dzięki któremu zamek ten jest pięknie odrestaurowany. J. Hrubý był gościem na plenerze w Polsce, stąd jego znajomość z zaolziańskimi twórcami. Pomimo że sobota była pierwszym wakacyjnym dniem, na zamku zjawi-

ła się liczna grupa miłośników sztuki. Miłym akcentem wernisażu był program kapeli, która muzyką irlandzką i nowoczesną umilała chwile zwiedzającym. Aczkolwiek tematem twórczości artystów jest krajobraz beskidzki, architektura i zrywające góralskie, wystawa zrobiła na zwiedzających duże wrażenie. Wystawa będzie czynna do końca lipca, a zwiedzać ją można w piątki, soboty i niedziele w godz. 11.00-17.00.

Zdenka Wałach

Hyde Park

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

Zaolziańskie kompleksy

Festiwal 60-lecia PZKO za nami, jego oceny były przeważnie pozytywne, i słusznie, pojawiły się, rzecz jasna, i niedociągnięcia, bowiem nie ma rzeczy idealnych, zwłaszcza, gdy społeczniczo organizuje się tak duże przedsięwzięcie. Przyjdzie i pomóżcie, wtedy będzie lepiej - chciałoby się powiedzieć. Od słów do czynów jest jednak nadek, coraz dalej. Zastanawia natomiast, i to nie od teraz, ambiwalentny stosunek do pochodu jako czegoś wstydliwego, koczarskiego z przeszłości. Tymczasem w całej Europie wszystkie współczesne ważne festiwale i imprezy (m. in. olimpiady, mistrzostwa świata w piłce nożnej itp.) rozpoczynają się właśnie pochodem czy (jak ktoś chce) korowodem, który jest oczywiście wzbogacaniem, niejako do nich zaproszeniem, pokazującym ich treść, zachęcającym do uczestnictwa w nich m. in. poprzez podkreślenie ich walorów estetycznych (wprawdza niecodziennymi nastrojami), kulturowych (kto bierze udział i z cym), nie mówiąc już o tym, że jest on wyrazem chęci wspólnego działania, czyli żywotności (nie jest nią

zbiór indywidualistów, z których każdy sobie rzepkę skrobie), co w przypadku mniejszości jest szczególnie istotne. I tak można by wylizać kolejne aspekty pochodowego (korowodowego) sensu, uznawane i pielęgnowane, jak się rzekło, wszędzie (przed parą dniami w pięknym i jakże licznym pochodzie we Wychodnie, rozpoczynającym narodowy festiwal kultury słowackiej, widziano i prezydenta Gašparoviča), tylko nie na Zaolziu. Tutaj kojarzy się to z czasem minionym, czyli pochodami 1-majowymi, a zauważył przy okazji wypada, że ich pierwowzorem były procesje prawosławne, należące już od średniowiecza do chrześcijańskich korowodów Europy. Kultura ma swoją ewolucję i logikę. My zaś jesteśmy bardziej papiersi od samego papięza i boimy się własnych cieni. I według tego też jesteśmy traktowani.

Daniel Kadlubiec

P.S.: Całą wartość pochodu znowu uzmysłowiaj nam Gorole w pierwszą niedzielę sierpnia. Jak wyglądałoby Gorolski Święto bez niego? Na pewno mniej atrakcyjnie i ubożej.

Zatrudnijmy

HANDLOWCA Z BRANŻY HUTNICZEJ
Wymagania: język polski
Ofereujemy: atrakcyjne warunki zatrudnienia
CV prosimy przelać na nasz e-mail: biuro@pwm.pl

KAMIENIARSTWO «OBELISK»

43-419 Hażlach k. Cieszyń ul. Jastrzębska 1
NAJNIŻSZE CENY NA ŚLĄSKU CIESZYŃSKIM
Nasz przedstawiciel handlowy jest do Państwa dyspozycji
Miroslaw Holubek
tel. 776 296 099 lub 0048 516 193 726
Przyjazd do klienta z pełną ofertą obmiar, projekty, wyceny oraz wszelkie konsultacje są **BEZPŁATNE**
Szczepani Państwo, przed dokonaniem wyboru poznajcie naszą ofertę. Serdecznie zapraszamy!

Kamieniarstwo WRZOS

NAJWIĘKSZY ZAKŁAD NA POGRANICZU
Ofereujemy wzornictwo czerpane z najlepszych tradycji kamieniarskich
Wiele nowości na rynku czeskim • Dla nas jakość jest najważniejsza
Siedziba firmy: **Hażlach, ul. Cieszyńska 20b, tel. +48 338 567 377**, (4 km od granicy w Boguszwicach) • Filia: **Goleszów, ul. Grabowa 4**, (3 km od granicy w Lesznej)
• Wyłączny przedstawiciel firmy: **Jan Kisiela, tel. +48 600 293 968**
NA ŻYCZENIE PRZYJEZDZAMY DO KLIENTA ZAWSZE Z NAJLEPSZĄ OFERTĄ

TADEUSZ BAROWICZ – »Polskie kuchnie regionalne«

Wyd. „KDC”. Polską specjalnością są paszety z dziczyzny, kiszzone ogórki i kapusta, żury, marynowane grzybki oraz dania z ryb, a z ciast: pierniki, mazurki i sękacz. W książce omówione są specjalności każdego regionu, a także zwyczajnie związane z daną potrawą. Dobrą tradycją się staje dbanie o lokalne smaki, coraz więcej restauracji i gospód wprowadza regionalne dania do swojego menu. Dzięki temu moskole, bryjka, kwaśnica, haluski, modra kapusta, kolduny i knysze nie zginą całkiem z naszych talerzy. W książce omówione są: kuchnia śląska, góralska, wielkopolska, kaszubska, podlaska, Warmii i Mazur, krosowa, małopolska, mazowiecka i kujawska.

EWA ASZKIEWICZ I ALEKSANDRA SWULIŃSKA-KATULSKA

»Przetwory, nalewki, wina«

Wyd. „Publicat”. Książka z serii „Bożena Dykiel pomoce...”. Znana aktorka i autorki zapraszają do domowej spiżarni, którą zapełniają wspaniałymi przetworami, winami i nalewkami. W książce znajdują się sprawdzone przepisy kuchni polskiej – nowoczesnej i tradycyjnej – na wysmienite: konfitury, dżemy, powidla, soki i kompoty, marynaty, zalewy, przeciera, ocy i oleje ziołowe, wina, likiory i nalewki. Ponad 100 przepisów na co dzień i od święta. Odpowiednio wykorzystamy zbiory z sadów i ogrodów. Wszystkie przepisy „krok po kroku” – nawet najbardziej skomplikowany przepis okaże się łatwy.

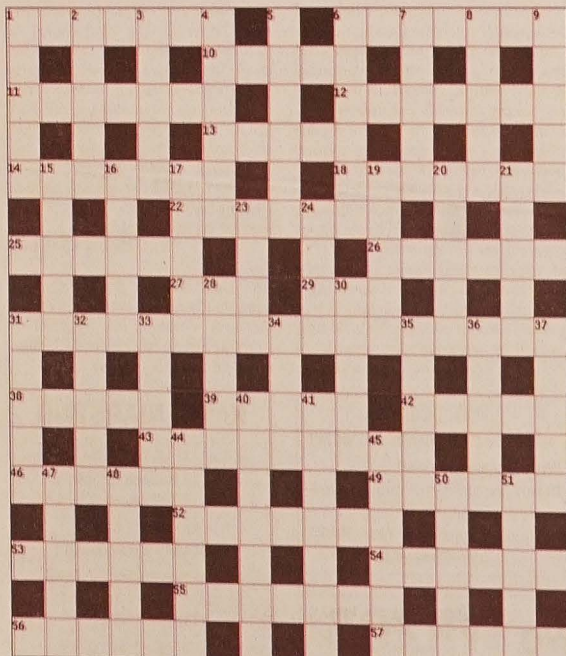
Książki można nabyć lub zamówić w Klubie Polskiej Prasy i Książki przy ul. Capka 7 w Cz. Cieszynie (nr tel. 558 740 226). (kor)

Krzyżówka

POZIOMO: 1. dawne kino 6. „Starsi panowie” w nim brylowali 10. ptak z koralami 11. rodzina roślin wieloletnich 12. urojenia na tło nerwowe 13. mały pawilon 14. słomiane okrycie drzewka na zimę 18. ssak pletwonogi 22. krztusiec 25. miasto na Ukrainie 26. sowiecki obóz pracy przymusowej 27. wulkan na Mindanao 29. zespół w parze 31. **ROZWIĄZANIE DODATKOWE** (Sztuka Aleksandra Maliszewskiego) 38. półwysep w Chorwacji 39. oprawiona w ramy sztuka 42. prawdziwa na krytyki odporna 43. umie się dogadać 46. jednostka monetarna Panamy 49. stolica Erytrei 52. zakończenie rękawa 53. kulka na choince 54. konstytucja 55. opera Montiuszki 56. córka Poloniusza z „Hamleta” 57. magazyn mód.

PIONOWO: 1. krótki, cylindryczny trzon metalowy 2. circa 3. nagle zalamanie ekonomiczne 4. królestwo Belzebuba 5. pod wyrastający z pnia 6. szafrań 7. nie tylko wiertarki produkuje 8. część paleniska 9. siano przed skoszeniem 15. żołnierz lekkiej jazdy 16. najmłodszy zwycięzca turnieju wielkoszlemowego w Paryżu 17. kompres 19. część składowa czegoś 20. jeden z pierwszych języków programowania 21. płama w zeszycie 23. kłoda 24. element końskiej uprzęży 28. środkowa część Trylogii 30. pretensja 31. przednia część statku 32. wyrok skazujący 33. „krzyżówka” pisarz brazylijski 34. na początku skali 35. część podeszwy 36. centralny plac w greckich miastach 37. notatka na marginesie 40. opancerzenie okrętu wojennego 41. pojazd na wodę i stały ład 44. konkurentka HONDY 45. rysunek na ciele 47. imię Dygasińskiego 48. wieża mająca sięgać nieba 50. silnik 51. pokaz.

Opr. JO

Rozwiązanie krzyżówki z 30 czerwca:

Poziomo: 1. WISZNU 7. MURAWA 10. BRILSKA 11. TEORIA 12. JAGUAR 13. LINORYT 14. RAPSDOD 17. EDYTOR 21. POGAWĘDKA 25. DURAL 26. WIATA 27. LIBAN 28. MAJSTER I CZELADNIK 37. RAN 38. OKA 39. CIUCHY 40. SKARPA 41. KRAMARZ 45. MARIASZ 48. OTULINA 52. ERAZM 53. GAWIEDZ 54. ANIELKA 55. BEKON 56. KULBAKA 57. SALETRA.

Pionowo: 2. IRENA 3. ZARYS 4. UBALDO 5. HYUNDAI 6. OSPRZĘT 7. MAJTEK 8. RUGBY 9. WIANO 14. RADOM 15. PORA 16. OPILOT 18. DALIA 19. TABUN 20. RANEK 22. CWARA 23. WALC 24. DATEK 29. ALINA 30. SÓCZI 31. ERYKS 32. INIA 33. ZOLA 34. LASZT 35. DZAUL 36. IPPON 42. RZEŻBA 43. MŻAWKA 44. ROMANS 45. MAGIK 46. RYWAŁ 47. ALEJA 49. UKIEL 50. ILLIT 51. AGAWA.

Wśród autorów poprawnych rozwiązań rozlosowana zostanie książka „Ziemia na kamieniu albo Cieszyńskich poczet własny”, termin nadsyłania rozwiązań upływa w piątek 13. 7. br. o godz. 12.00. Nagrodę (do odbioru w redakcji) za rozwiązanie krzyżówki z ub. soboty otrzymuje: **Gabriela Kotajna** – Trzynieć.

LIGA MISTRZÓW: KARWINA ZNÓW TRAFIŁA NA KLASOWYCH RYWAŁI

Ciężki orzech do zgryzienia

Pilkarzom ręcznym Banika Karwina jeszcze nigdy w historii startów w prestiżowej Lidze Mistrzów nie udało się awansować z rozgrywek grupowych. Mistrz RC zawsze znalazł się w bardzo trudnej grupie, w gronie znakomitych europejskich drużyn i do awansu zabrakło nie tylko szczęścia (jak choćby w sezonie 2002/2003), ale często przeciwnicy byli też o klasę lepsi. Również w tym roku na Banik czekają niezmiernie trudni rywale. Karwiniacy zmierzą się z mistrzem Francji – US Ivry, wicemistrzem Rosji – Dynamem Astrachań oraz zwycięzcą rywalizacji pomiędzy portugalską Bragą a hiszpańską Barceloną (tu jednoznaczny faworytem jest Barcelona, sześciokrotny triumfator LM). Faza grupowa Ligi Mistrzów 2007/2008 rusza 29 i 30 września. W tym roku dochodzi do zmiany formuły rozgrywek Ligi Mistrzów. Po fazie grupowej następować będzie jeszcze jedna rywalizacja w grupach, zwycięzcy zaś awansują do półfinału.

się na obu frontach, tak w ekstraklasie, jak również w Lidze Mistrzów – stwierdził menedżer Karwiny **Miroslav Pelech**.

Na inaugurację Ligi Mistrzów karwiniacy zmierzają się o siebie z wicemistrzem Rosji, Dynamem Astrachań. Czas rozgrywania domowych spotkań Banika nie ulegnie zmianie, mecze rozpoczynać będą się o tradycyjnej porze – o godz. 10.30.

Tomáš Bednařík walczy z obrońcami Dukli Praga.

KADRA

KARWINY

Bramkarze: Marjanović, Mrkva, Lofan; **obrotowi:** Bednařík, Indjić; **lewostrzyczkowi:** T. Heinz, Mrózek, Vala; **prawostrzyczkowi:** Kubis, Polák, Faith; **rozgrywający:** Kieliba, Pevský, Korňan, Kavka, Pílek, Farkaš, Kuzo, Šulc.

CZY TRZYNIEC ZAGRA WE FRYDKU-MISTKU?

Bitwa o Werk Arenę

Ważą się losy trzynieckiego mekki hokeja na lodzie.

Najbliższy poniedziałek może zapisać się czarnymi zgłoskami w historii trzynieckiego hokeja na lodzie. Wiele bowiem wskazuje na to, że klub straci drogą licytacji stadion zimowy, na którym ekstraklasowe mecze rozgrywa Stalowiec Trzynieć i zmuszony będzie poszukać sobie nowego azylu. W tej sprawie doszło już do wstępnej umowy z Frydkiem-Mistkiem i trzyniecki klub – w razie poniedziałkowego

Svërkoš wraca do Ostrawy

Prepsl. Wszystko wskazuje na to, że z klubem pożegna się najlepszy strzelec Banika David Střihavka. Piłkarz bezpośrednio w Londynie zgodził się na warunki czteroletniego kontraktu i transfer do Norwich City jest już tylko formalnością. Wcześniej Banik sprzedał Pavla Bestę do Viktorii Žilina i Maroša Klimpla do duńskiego FC Midtjylland, a więc swoich dwóch etatowych stoperów.

W śródomowym meczu kontrolnym Banik zremisował 2:2 z drugoligowym klubem FC Slovácko. Bramki dla gospodarzy zdobyli Böhm (z karnego) i Metelka. Na wtorek 10. 7. zaplanowano na Bazalach kolejny mecz sparingowy. Podopieczni trenera Karla Večeřy zmierzą się o godz. 17:00 z Tosemą Zlin. (jb)

Sport Polski

- **BORUSSIA CHCE UTRZYMAĆ SMOLARKA.** Euzebiusz Smolarek otrzymał nową ofertę przedłużenia kontraktu. Borussia Dortmund chce podpisać z nim umowę do 2014 roku. Obecna umowa Ebiego wygaśnie w 2009 roku, ale Borussia wiąże z nim przyszłość, dlatego zaproponowała długi kontrakt, a w nim podwyżkę. Polak zarabia obecnie 800 tys. euro rocznie brutto, a jeśli zostanie w klubie 6-krotnego mistrza Niemiec, może liczyć na jej podwojenie. – *Chemy, aby Smolarek odgrywał czołową rolę w Borussia i dlatego jestem zdania, że trzeba go zatrzymać w klubie na wiele sezonów* – powiedział trener **Thomas Doll**.
- **PILKARSKIE MŚ DO LAT 20: WYSOKA PRZEGRANA POLAKÓW.** Reprezentacja Polski, po zwycięstwie z Brazylią 1:0 i porażce z USA 1:6, w nocy z piątku na sobotę (w meczu środkowoeuropejskiego) zagrała z Koreą. Polacy z każdej z sześciu czterozespołowych grup oraz cztery z najlepszym bilansem spośród tych, które zajęły drugie i czwarte miejsce ostatniej edycji – CSKA Moskwa i czwarty zespół ostatniej edycji – CSKA Moskwa i czwarty zespół ostatniej edycji – TAU Ceramica Vitoria, włoskie Montepaschi Siena i włoskie Olimpia Lubiana to rywale koszykarzy Prokoma. W Sopot w Eurolidze. Inaugurację sezonu zaplanowano na 22 października, a mistrzowie Polski zagrają we wtorek w hali z CSKA Moskwa.